

V 30 dneh 30 števil

4 strani ob ponedeljkih in dnevih po prazniku

6 strani ob delavnikih

8 strani ob nedeljah
za borih**12 dinarjev mesečno**

nudi v Sloveniji samo

„GLAS NARODA“

Mesečna naročnina
12 Din. za inozem-
stvo 20 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2107.
Celje, Prešernova 6/I

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust
Maribor, Aleksan-
drova c. 16. Tel. 2107.
Celje, Prešernova 6/I

Današnja številka vsebuje:

Skepi blejske konference

Blejski koncert

Drugi slovenski glasbeni fe-
stivalPoziv odbora za Aleksandrov
spomenik

Glas slovenskih otrok

Št. 123 Izhaja vsak dan

V Ljubljani v nedeljo, dne 1. septembra 1935

Rokopisov ne vračamo Leto I

Sklepi blejske konference

Ko so se v petek zvečer zbrali v hotelu »Toplice« na Bledu novinarji, da iz ust sedanjega predsednika stalnega sveta Male antante slišijo sklepno poročilo o blejskem zasedanju, je g. dr. Stojadinović takoj spočetka opozoril, da je komunike zaključek intenzivnega dvodnevnega dela. Najboljše potrdilo te predsednikove izjave je bil nadvse obsežni komunike sam, ki ga je ob čedalje večjem začudenju navzočih novinarjev dolgo čital predsednik stalnega sveta Male antante.

To pot pač ne moremo reči, da bi bili gg. ministri skopi z besedami. Nenavadna dolžina in izčrpna ter precizna podanost stališča Male antante do vseh aktualnih vprašanj, je iznenadila. Že na licih tujih novinarjev, ki dozda niso z največjimi simpatijami spremljali v tisku dela in razvoja Male antante, je bilo razbrati, da so dvomi glede posameznih, v komunikeju samem nanizanih vprašanj nemogoči. Ne samo v splošnih, temveč tudi v posebnih vprašanjih, ki zadevajo neposredno odnose v Srednji Evropi je stalni svet Male antante zavzel tako jasno in odločno stališče, povrhu pa še tako skrbno utemeljeno in z logiko podkrepljeno, da bi kakršnokoli »čitanje med vrstami«, ki je sicer pri takih uradnih izjavah, če ne že na mestu, pa vsaj v navadi, zavajalo samo v neresna ugibanja, kombinacije brez podlage in nepotrebna stranpotja. Vse to je ob čitanju blejskega komunikeja prihranjeno. Čim bolj ga čitaš, tem bolj spoznaš, da so zunanji ministri držav članic Male antante to pot ne samo zares izčrpno obdelali vsa višja evropska vprašanja, ampak da so se povrhu še potrudili, da svoje poglede na vse te probleme iznesejo v javnost na tako izčrpen, obsežen in nedvoumen način, da si je lahko vsakdo popolnoma na jasnem, kaj Mala antanta hoče. In komunike nam pove še več! Stalni svet Male antante ni samo preciziral svojega stališča v nekaterih posebnih aktualnih evropskih in srednjeevropskih problemih, marveč je obenem nakazal pot, ki vodi do njih rešitve.

Tako poudarja komunike med drugim nujno potrebo po čimprejšnji sklenitvi dveh znanih kombinacij paktov: vzhodnega in podonavskega in podaja logično utemeljitev te nujnosti: ohranitev miru v Vzhodni Evropi v bližnji bodočnosti. Sredstvo za doseg tega visokega smotra pa vidi stalni svet Male antante v neposrednih in takojšnjih razgovorih z vsemi zainteresiranimi državami. In da bi bil tudi praktično že takoj storjen korak naprej, sprejema stalni svet Male antante za osnovo teh razgovorov — stališče Pariza in Londona, ki sta se v tem pogledu načelno že sporazumela.

Še preciznejši pa je komunike glede podonavskega pakta, ki je že nekaj mesecev (dejansko že od rimskega sporazuma z dne 7. jan. t. l.) na programu vseh razgovorov o Srednji Evropi. Tudi tu ne osvaja Mala antanta samo načela, ampak kaže tudi na sredstva, ki naj privedejo do njih uresničenja v povsem konkretni obliki. — Tudi tu je blejskim razgovorom služil za osnovo že izdelan načrt pakta. Komunike ne prikriva, da se Mala antanta v tem vprašanju popolnoma solidarizira s stališčem Rima in Pariza. Poudarek je tu nedvomno na Rimu. Blejska konferenca pomeni prav v tem vprašanju velik korak naprej. Ni nobena tajnost, da je stalni svet Male antante imel v rokah že popolnoma izdelan načrt, ki sta ga v sporazumu predložili pariška in rimska vlada. Gre za nekoliko izmenjane predloge, ki se nanašajo v glavnem na te-le točke: 1. na nevmešanje (z jasno definicijo pojma samega); 2. na definicijo napadalca, in sicer na osnovi znane londonske definicije o napadalcu; 3. na garanciji popolne teritorialne integritete vseh držav-podpisnic (status quo) in 4. na obvezi o medsebojni pomoči. Vse to seveda na kolektivni osnovi. Posebej naj bi se sklenil konsultativni pakt, ki bi na »tvor« potrebno dopolnilo podonavskega pakta in ki naj bi prišel v poštev kadarkoli bi katerikoli izmed držav podpisnic pakta smatrala za potrebno, da se o

Po bleiskem sestanku

Konferenca balkanske zveze

Turški zunanji minister Ruždi Aras je prispel na Bled — Včeraj je bila konferenca Balkanske zveze — Gostje Stalnega sveta MA in tudi novinarji zapuščajo Bled — Predsednik vlade odpotuje v Pariz

Bled, 31. avgusta. v. Dasi je zasedanje stalnega sveta Male antante končalo že včeraj, je vendar Bled ostal tudi danes skoro prav tako živahen, kakor minule dneve. Ostali so tu — razen nekaterih domačin — skoraj vsi novinarji, korporativno tudi obe novinarski delegaciji, romunska in češkoslovaška.

Zjutraj okoli 11. ure je novinarske delegacije Male antante tiska sprejel ministrski predsednik in zunanji minister dr. Stojadinović, ki je poklical zastopnike tiska k sebi v prvi vrsti zato, da se jim zahvali za izvolitev za častnega predsednika Male antante tiska ob priliki njenega sedanjega jubilejnega zasedanja. G. dr. Stojadinović je to v imenu Male antante tiska sporočil vodja češkoslovaške novinarske delegacije g. Švihovski. G. dr. Stojadinović se je prav pristržno zahvalil, se opravičil, ker se ni mogel osebno udeležiti zasedanja Male antante tiska, sporočil pa je, da so on, g. Titulescu in dr. Beneš bili z dušo in srcem prisotni na zborovanju novinarjev, tudi če jim osebno ni bilo mogoče prisostvovati.

Poudaril je nadalje, da ne velja ta čast, ki ga je doletela, samo njegovi osebi, marveč državi, ki jo predstavlja, in celi Mali antanti.

Nato se je g. dr. Stojadinović dotaknil vprašanja kontinuitete naše zunanje politike in je v tem pogledu izjavil dobesedno: Lahko ste prepričani, da osebna izprememba v našem zunanjem ministristvu ne pomeni nikake spremembe v zunanji politiki Jugoslavije.

To izjavo je g. dr. Stojadinović podal s posebnim poudarkom.

Šef centr. presbiroja g. Kosta Luković je nato prečital ukaz o odlikovanju novinarjev.

Ministrski predsednik se je po teh izjavah še dalje zadržal v prijaznem razgovoru z novinarji in se pri tem zanimal posebno za romunske in češkoslovaške delegate.

Prilhod Ruždi Arasa

Že tekom zasedanja konference Male antante je vladalo v vseh tukajšnjih krogih veliko zanimanje za prihod turškega zunanjega ministra Tefvik Ruždi Arasa. Okoli poldne je bil izdan o njegovem prihodu komunike, ki sporoča, da je turški zunanji minister g. Tefvik Ruždi Aras dospel na Bled ob 8.30. Na postaji so gospoda ministra sprejeli njegova soproga, turški poslanik na našem dvoru g. Ali Hajdar bej, od našega zunanjega ministristva pa Branislav Popović. G. Tefvik Ruždi Aras ostane na Bledu danes in jutri, jutri pa odpotuje na zasedanje DN v Zenevo. Gospod minister je gost turškega poslanika na našem dvoru, nastanil pa se je v hotelu Belvedere, kjer se že dalj časa mudi njegova gospa soproga.

Ob 10.30 je sprejel turškega zunanjega ministra naš ministrski predsednik g. dr. Milan Stojadinović, ki ga je obdržal pri sebi v daljšem razgovoru. Ob 13 sta gospa Stojadinovićeva in g. dr. Stojadinović priredila na čast turškemu zunanjemu ministru kosilo, ki sta se ga udeležila poleg g. Ruždi Arasa in soproge tudi romunski zunanji minister g. Titulescu s soprogo, turški poslanik Hajdar Ali in grški poslanik Melas.

Kakor smo že včeraj sporočili, ostane g. Titulescu do zvečer še na Bledu, nakar se tudi on odpelje.

Balkanska zveza soglasna s sklepi MA

Bled, 31. avgusta. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović in zunanji minister turške republike Ruždi Aras sta konferirala od 11.30 do 13. Po konferenci je priredil predsednik vlade in zunanji minister dr. Stojadinović intimitno kosilo v hotelu »Toplice« na čast zunanjima ministroma Ruždiju Arasu in Titulescu. Pri kosilu so bili tudi grški poslanik na našem dvoru Mellas, državni podtajnik v romunskem zunanjem ministristvu Radulescu, rumunski poslanik na našem dvoru Guranescu in pomočnik zunanjega ministra Martinac.

Po kosilu se je konferenca zunanjih ministrov ob 16. nadaljevala. Prisostvovali so ji razen predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića tudi zunanji minister Titulescu in Ruždi Aras in grški poslanik na našem dvoru Mellas kot zastopnik grškega zunanjega ministra. Ta konferenca je bila zato konferenca držav Balkanske zveze. Na njej so proučili vsa vprašanja, ki so z Balkansko zvezo v zvezi. Predsednik vlade in zunanji minister dr.

Stojadinović je obvestil turškega zunanjega ministra Ruždija Arasa o delovanju in zasedanju Male antante. Zastopniki držav Balkanske zveze so se sporazumeli glede nadaljnjega svojega dela in akcije v popolnem soglasju; zlasti so se sporazumeli glede svojega nadaljnjega dela v Zenevi.

Predsednik vlade potuje v Pariz

Bled, 31. avgusta. AA. Predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović se je odzval vabilu predsednika francoske vlade in zunanjega ministra Lavalja ter bo jutri v nedeljo odpotoval naravnost v Pariz. Predsednika vlade bo na njegovem potovanju v Pariz spremljal njegov kabinetni šef dr. Dragan Protić.

nekaterih tujih listih ne nastale neutemeljene govorice o needinosti posameznih držav Male antante prav glede tega problema, bi se zdelo to poglavje celo odveč, saj je Mala antanta ponovno precizirala že svoje stališče. Tako pa bo ta izčrpna ponovitev že znanega samo razpršila one umetne megle, ki so jih ustvarjali okoli Male antante njeni sovražniki.

Tudi tu je zdaj vse jasno. In kar velja o vseh teh glavnih problemih, ki se jih dotika komunike, velja tudi o vsem drugem, kar še vsebuje. Mala antanta je ob svojem petnajstletnem jubileju trdna bolj ko kdaj prej in je le prav, če je stalni svet to solidnost na jubilejnem sestanku še posebno močno poudaril. Naj vedo to tudi oni, ki do pred kratkim tega še niso hoteli vedeti!

Odhod Titulesca

Tudi ostali gostje so se večinoma že razšli Bled, 31. avgusta. AA. Po konferenci med predsednikom vlade dr. Milanom Stojadinovićem, Ruždijem Arasom in Titulescu je danes ob 17.40 odpotoval romunski zunanji minister Titulescu v Bad Gastein, kjer bo nadaljeval svoj dopust. Na postaji Bled-jezero, od koder se je odpeljal Titulescu, so bili prisotni predsednik vlade dr. Stojadinović s soprogo, turški zunanji minister Ruždi Aras, turški poslanik v Beogradu Hajdar Ali, grški poslanik v Beogradu Mellas, pomočnik zunanjega ministra V. Martinac in višja uradnika zunanjega ministristva Životić in Novaković.

Pri razstanku z romunskim zunanjim ministrom sta bila tudi naš poslanik na Dunaju g. Nastasijević in novi poslanik v Pragi g. Protić.

Ostali člani romunske delegacije na konferenci Male antante so se odpeljali ob 18.42 s postaje Lesce-Bled naravnost v Romunijo. Z istim vlakom so odpotovali tudi novinarji Male antante, ki so namenjeni na izlete v Primorju in Črni gori.

Šef centralnega presbiroja dr. Kosta Luković se je z večino osebja pisarne konference Male antante na Bledu odpeljal nocoj z vlakom v Beograd.

Odhod češkoslovaških in romunskih novinarjev

Bled, 31. avgusta. AA. Ob 18.45 sta odpotovali čez Ljubljano romunska in češkoslovaška novinarska delegacija, ki sta se udeležili konference tiskovne Male antante. Romunski in češkoslovaški novinarji so odpotovali na Jadran, kjer si bodo ogledali Split, Dubrovnik in Cetinje.

Nov ravnatelj poštnega ravnateljstva v Ljubljani

Beograd, 31. avgusta. AA. V imenu Nj. Vel. kralja Petra II. z ukazom kr. namestništva in na predlog prometnega ministra je imenovan za ravnatelja v 3. skupini 2. stopnje na poštne ravnateljstvu v Ljubljani dr. Anton Vagaja, višji svetnik v 4. skupini prve stopnje na istem ravnateljstvu.

Visoki gostje na Cetinju

Cetinje, 31. avgusta. AA. Danes po desetih sta se pripeljala na Cetinje z dvornimi avtomobili iz letovišča Milocer pri Budvi španski infant don Carlos in princesa Beatrica. Ogledala sta si mesto in obiskala cetinski muzej, kjer ju je sprejel upravnik muzeja in jima razkazal vse njegove znamenitosti in knjižnico.

Razveljavljena upokojitev

Beograd, 31. avgusta. b. Razveljavljen je ukaz, s katerim je bila upokojena Kokos Minka, nastavnica na meščanski šoli v Škofji Loki 8. položajne skupine.

Poziv župana!

Akcijski odbor za proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. pod predsedstvom župana dr. Vladimira Ravniharja poziva vsa društva, da prijavijo svojo udeležbo za sodelovanje do inkluzivnega torka, dne 3. septembra opoldne mestnemu poglavarstvu na naslov predsednika župana dr. Vladimira Ravniharja.

Hkratu naj tudi vsako društvo javi po 2 člana v rediteljski odsek.

Vremenska napoved

Novi Sad: Prevladovalo bo bolj jasno vreme po celi kraljevini, temperatura se bo znižala. Tako ostane dalj časa. (Sonce izide ob 4.58, zaide ob 18.17.)

Dunaj: Jasno vreme, po nižjih krajih bo nastopala megla. Temperatura pada. Na zapadno-južnem delu bo bolj milo vreme.

Politični utrinki

Zakaj so vstopili muslimani v JRZ

Na sestanku muslimanov v Bugojnu je navedel minister dr. Behmen razloge, ki so privedli do vstopa muslimanov v Jug. radikalno zajednico, ter je med drugim dejal: Dosedaj nismo mogli podrobno navesti razlogov za kombinacijo, ki smo jo že preje pripravljali, ker so bile odpravljene vse državljanske svoboščine.

Muslimani ne zahtevamo za sebe nobenih privilegijev. Delati se mora na bazi jugoslovanstva. Dr. Maček je odbil sodelovanje v politiki in stranki, dokler se ne izvede nove volitve. Brez obotavljanja smo sprejeli sodelovanje z dr. Stojadinovićem in dr. Korošcem, ker smo hoteli, da se vrnejo v zemljo mir, red in zakonitost. Da se pridobi zaupanje in da se izvede zakonitost, je potrebna stabilnost ter da se vlada naslanja na stranke, ki jim narod zaupa. Nova stranka ni radikalna, ne klerikalna in ne plemenska, temveč čisto jugoslovanstva. Stari režim je definitivno likvidiran in v bodoče morejo vladati samo vlade, ki imajo za sebe narod. Vlade mimo naroda ne bodo več mogoče. Na vlado smo prišli v času najhujše krize in zato se ne more pričakovati, da bi mogli vse naenkrat popraviti. Treba je imeti malo potrpljenja in samo na ta način se služi v dobro kralja, naroda in države.

O hrvatskem vprašanju

je govoril po dr. Behmenu bivši poslanski kandidat dr. Kurbegović in dejal:

Govorilo se je, da je cilj nove stranke, da zaokroži Hrvate. To ni res, ker nikdar ni bil naš namen, da se vlada proti Hrvatim in nikdar ne bi hoteli podpirati kakšnega stremljenja, ki bi imelo za cilj nadvlado enega plemena nad drugim. Nihče od nas ne, da bi se zatiralo katerikoli plemo. Radikalna stranka se ne sme presojati po tem, kar je delala nekoč, temveč po tem, kako je organizirana danes. Tudi mi želimo, da se reši hrvatsko vprašanje, ker je to eno najvažnejših vprašanj. Vedno hočemo ostati v korektnih odnosih s Hrvati in vsako drugo mišljenje je neutemeljeno.

Desničarski demokrati in JRZ

Kakor znano je bivši minister Stefanović odstopil, ker ni hotel vstopiti v Jug. radikalno zajednico, dočim je drugi desničarski minister Stošević izjavil, da bo vstopil v novo stranko. Na sestanku bivših desničarskih poslancev, ki jih je v sedanjosti kupčinskih okoli 50 ni prišlo do soglasja, ali naj vstopijo v radikalno zajednico ali ne. Sklenjeno je bilo, da naj o tem odloči sestanek, ki je bil določen na 2. september. Bivši minister Stefanović pa je sedaj ta sestanek za dva dni odložil, dočim je minister Stošević mnenja, da ni vzroka za odložitve in da se njegovi pristaši sestanejo 2. t. m., da sklepajo o vstopu v JRZ. Javnost s precejšnjim zanimanjem čaka na končni izid tega spora.

Volja dr. Sušteršiča se je zgodila

V »Prelomu« pripoveduje g. Franjo Škrbec, da ga je dr. Sušteršič po povratku iz Beograda povabil k sebi na dom. G. Škrbec se je temu povabilu odzval. O poteku svojega pogovora z bivšim deželnim glavarjem Kranjske in dolgoletnim voditeljem SLS pripoveduje g. Škrbec takole:

Prvo moje vprašanje je bilo: »No, g. doktor, kako si zamišljate Vi, da bi bilo v interesu slovenskega naroda in države, da se reorganizirajo politične stranke glede na sedanji položaj.« Dr. Sušteršič mi odgovori na to: »Edini izhod je, če se hoče z mirno politično evolucijo doseči znošno življenje med Slovenci, Hrvati in Srbi, da se ustanovi takoj enotna Jugoslovanska kmečka ljudska stranka, v katero naj vstopijo SLS, Hrvatska seljačka stranka, muslimani in Radikalna stranka. Na ta način se ustvari močan politični faktor, s katerim morajo računati politični nasprotniki. Narod se bo lahko naslonil na to veliko vsedržavno stranko, odnosno tudi na opozicijo, ki bi nastala kot posledica tega.« Na to sem jaz pripomnil: »Dvomim, da bo to mogoče izpeljati,« naka se je dr. Sušteršič nasmehnil in rekel: »Žalibog tudi jaz. Ali vendar se bo to moralo zgoditi prej ali slej.«

Volja dr. Sušteršiča se je torej zgodila. Dvomim pa, če je ta njegov posmrtni triumf vseh onih, ki so ga pred vojno povzdigovali v nebesa, po vojni pa pošiljali v pekel.

Proslava rojstnega dne kralja Petra II

Vsem bratskim društvom in četam!

Jugoslovansko Sokolstvo je slavilo dozdaj 6. september kot rojstni dan svojega vzvišenega staroste. Letos pa ga bo prvič proslavilo kot rojstni dan svojega mladega kralja.

Se nam je v svežem spominu marsejska tragedija — saj se ni po njej minilo leto dni — zato bomo pri proslavi kraljevega rojstnega dne to upoštevali in se ogibali hrupnih zabav, ki bi mogle zasenčiti našo globoko pietet do nesmrtnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Dali pa bomo proslavi najsvetanejši značaj resne domoljubne manifestacije, ki bo vsej javnosti pokazala našo globoko odločenost, da bomo zbrani okrog prestola mladega kralja živali oporoko njegovega velikega roditelja.

Proslava rojstnega dne naj bo organizirana takole:

1. Uprave bratskih žup edinice naj se udele-

Italijansko-abetesinski spor

Francija še upa v mirno spravo

Anglija kupuje medtem petrolei — Abesinija gradi trdnjave in okope

Pariz, 31. avgusta. Havas poroča: Današnji jutranjki se zmerom razmišljajo, kakšno stališče bo Francija zavzela v Zenevi pri debati o italijansko-abetesinskem sporu. »Matin« se odkrito in zelo odločno izreka zoper sankcije za primer, da bi sklep o sankcijah povzročil mednarodne težkoče. Dalje pravi:

Če se doseže kakšen način, da se spravi ta v sklad črka in duh pakta DN, to je duh, čigar bistvo je v tem, da se prepreči vojna, oziroma prepreči razširjenje lokalnih vojn, naj se to stori. Toda če bi prišli do spoznanja, da bi sankcije povzročile zapletljaj, ki bi utegnili privedi do evropske vojne, naj se v Zenevi varujejo glasovanja za sankcije.

»Figaro« pravi med drugim: Ze tri mesece si Francija prizadeva, kolikor le more, da bi se spor uredil v duhu pravičnosti in državniške modrosti. Toda pri svojem delu mora francoska diplomacija ostati dosledna nekaterim velikim načelom. Pot, ki se je mora držati Francija v tem sporu, se da orisati takole: Francija mora v Zenevi na vsej črti delati za spravo. To se pravi, da mora Francija storiti vse, kar je v njenih močeh, da doseže soglasje med nasprotnimi si stališči in prepreči najhujše. Toda takoj moramo poudariti, da so v tej smeri začetne meje, ki ni moči iti preko njih. Meje, katerih prekoračenje bi pomenilo opustitev nekaterih izmed glavnih temeljev, na katerih stoji francoska zunanja politika. Prijateljstvo Francije do Italije je iskreno in brez zadržatnih misli, toda nihče ne more od Francije zahtevati, da bi v imenu tega prijateljstva žrtvovala bistvene in trajne francoske interese. Francija si mora prizadevati, da predloži izvedljive in častne solucije, ki bodo ustregle upravičenim italijanskim zahtevam, pri tem pa ne bodo smele ogroziti sedanjega mednarodnega položaja. Skratka, Francija se ne sme z ničimer dotekniti glavne zgodovinske osi, okoli katere se, mirno smemo reči, že 500 let suče francoska zunanja politika.

»Oeuvre« misli, da bo Francija, preden bi morebiti podprla britansko tezo v Zenevi, na vsak način zahtevala od britanskega zunanjega ministrstva poročilo, da bo Velika Britanija prav tako odločno zahtevala sankcije na podlagi pakta DN, če bi

žijo v cerkvah, ali v molilnicah zahvalnih služb božjih v slavnostnih krajih.

2. Po službi božji naj se zbere vse članstvo v sokolski dvorani, kjer naj ima starosta ali prosvetar, ali katerikoli član uprave, ki je dober govornik, prigoden govor, v katerem naj naglasi tesno zvezo kralja s Sokolstvom, vso skrb in ljubezen Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, ki jo je izkazoval nam Sokolom. Osvetžite velike misli in besede, ki jih je blagopokojni kralj izrekel Sokolstvu in obljubite ponovno vdanost in ljubezen do Nj. Vel. kralja Petra II. V krajih, kjer je več sokolskih društev, naj bo proslava skupna.

3. Na proslavi naj se zapoje državna himna za zaključek pa slovanska himna »Hej Slovani«.

Dvorane naj bodo okrašene s cvetjem, državnimi zastavami in sokolskimi prapori.

Vse bratske edinice naj proslavo organizirajo tako, ki najbolj ustreza krajevnim prilikam, mora pa biti veličastna in na taki višini, kakor jo zahteva vzvišenost tega svetlega dne.

Zavedajte se, da je danes bolj ko kdaj prej potrebna krepka potrditev Sokolstva in jugoslovanskega nacionalizma v javnosti!

Zdravo Nj. Vel. kralj Peter II!

tudi v Evropi kdaj prišlo do slične kršitve pakta.

Trdnjave in okopi v obrambo

Addis-Abeba, 31. avgusta. AA. Pripravljalna dela za narodno obrambo se nadaljujejo v tajnosti, vendar z vso odločnostjo. Vojska v severnih krajih države je v zadnjem času narasla na 400.000 vojakov, ki zidajo trdnjavske okope, kamenite zidove in järke, da bi s tem preprečili prodiranje tankov. V pokrajinah Ogaden in Gerlogubi so zgradili 18 manjših trdnjav, ki naj olajšajo osredotočevanje čet. Garnizije v Džidžigiju, Gerlogubiju in Gaburu so bile pomnožene. Razpoloženje čet je odlično, vendar priznavajo, da razpolagajo čete samo z municijo za manjše bitke.

Addis-Abeba, 31. avgusta. Havas poroča: Odgovorni abesinski krogi izgubljajo upanje na mirno rešitev spora. Prebivalstvo prestolnice je mirno, čeprav so zadnje naredbe vlade o njenih izrednih ukrepih povzročile precejšen nemir. Število vojakov v severni vojski cenijo zdaj na 400.000.

Addis-Abeba, 31. avgusta. AA. Abesinska vlada je sporočila vsem svojim poslanstvom, da ne more sprejeti tujih oficirjev v vojaško službo, ker ne znajo abesinsčine.

Abesinsko-angleška petrolejska pogajanja

London, 31. avgusta. Današnji »News Chronicle« priobčuje dopis svojega posebnega poročevalca v Addis-Abebi, ki trdi, da je cesar Haile Selassie v največji tajnosti sklenil z neko veliko angleško-ameriško skupino s sedežem v Londonu pogodbo o proizvodnji in izkoriščanju petrolejskih rudnih ležišč v Abesiniji.

Podobno poročilo priobčuje tudi »Daily Telegraph«, ki pa opremlja svoje poročilo z mnogimi podrobnostmi. Koncesija bo veljala 75 let. Razteza se na večji del abesinskega ozemlja, ki leži proti severu. Koncesija sega ponekod do angleške kolonije Kenije. Družba bo imela pravico zgraditi odvodno cev od petrolejskih vrelcev do obale angleške Somalije. V ta posel bo tuja družba vložila 10 milijonov funtov. Pogajanja so se vršila v največji tajnosti. Zaključna pogajanja so trajala vso noč. Pogodbo so podpisali šele proti jutru. Glavni predstavnik tuje družbe je šel tisti dan odpotoval iz Addis-Abebe v Džibuti, odkoder se vrne čez Egipt v Evropo. Poročilo tega lista navaja dalje, da se pravkar vrše pogajanja še za koncesijo glede Canskega jezera. Ta pogajanja vodi neka angleško-egipčanska skupina. Družba bo zgradila ogromne nasipe in jezove. Pridobili namerava ogromne površine nove plodne zemlje.

Šahovska olimpiada v Varšavi

Varšava, 31. avgusta. AA. Po 18. kolu šahovske turnirja za prvenstvo sveta je tole stanje:

— USA 51 in pol točke, Poljska 50 in pol, Švedska 48 in pol, Madžarska 47 in pol in ena nedokončana igra, Češkoslovaška 45 in tri prekinjene igre, Jugoslavija 42 točk in 2 prekinjeni igri, Avstrija 41 točk in 4 prekinjene igre, Argentina 35 in pol točke in 4 prekinjene igre.

Vzhodni pakt

Pariz, 31. avgusta. AA. O snočnjem sestanku ministrskega predsednika Lavalja s poljskim poslanikom Hlapovskim pravijo v političnih krogih, da sta govorila predvsem o vzhodnem paktu.

Koncert v čast visokim gostom

Bled, 31. avgusta.

Snoči ob 22. sta v čast gospodom zunanjim ministrom Male antante priredila ban Dravske banovine g. dr. Dinko Puc in njegova soproga koncert v »Park hotelu«. Poleg vseh treh gospodov zunanjih ministrov s soprogami in vseh akreditiranih poslanikov na našem dvoru ter vseh zunanjih novinarskih delegacij so bili povabljeni še številni domači odličniki. Opazili smo gospode senatorje dr. Marušiča, g. dr. Hribarja in dr. Gregorina, ljubljanskega župana g. dr. Ravniharja, blejskega župana g. Vovka, več narodnih poslancev in še mnogo drugih odličnikov.

Koncert sam je otvoril slovenski kvintet, ki je odpel Marinkovičovo »Hej trubaču«, Adamičeve Završke fante in še eno Jerebovo. Slovenski kvintet je doživel s svojim nastopom popoln uspeh. Navdušenje visokih gostov pa je še bolj naraslo ob nastopu mariborskih malih harmonikarjev pod vodstvom g. prof. Švajgerja, ki so vzbudili veliko zanimanje zlasti pri zunanjih gostih, posebno pa so ogreli gospode zunanje ministre. Med njimi še prav posebno gosp. Titulescu, ki se je po koncertu z našimi malčki fotografiral. Odigrali so prav dovršeno več narodnih pesmi, v odmoru pa sta nadvse posrečeno pozdravila gospode zunanje ministre v slovenskem, romunskem, češkem in srbohrvatskem jeziku dva postavna fantiča v narodni noši. Tretja točka programa je bil balet članic narodnega gledališča iz Ljubljane ob spremljanju orkestra. Odplesali so Baranovičovo kolo in Tjardovičeve Jugoslovanske narodne plesje. Tudi njihov nastop je bil dovršen. Za zaključek je še slovenski kvintet zapel Maroltovo »Dam ti darilce« in Mokranjevo »Iz moje domovine«. Program je bil izbran zelo posrečeno in je bilo zadovoljstvo vseh visokih gostov nad dovršenim nastopom veliko.

Med koncertom se je poslovil češkoslovaški zunanji minister g. dr. Beneš, ki je okoli 11. ure odpotoval. Prijaznost gosp. bana dr. Puca in njegove gospe soproge sta k intimni prisrčnosti prireditve zelo pripomogla.

Lojze Slanovec

Cisto nepričakovano je Ljubljano preseletila vest o smrti g. Lojzeta Slanovca, ki je bil v našem slovenskem življenju dobro poznana osebnost. V predvojni dobi je bil zakavornik socialističnih stremljenj in se je pridno ukvarjal s publicistiko, kar ga pa ni oviralo, da ne bi odločno zagovarjal in tudi širil jugoslovansko miselnost. Bil je nekaj časa tudi urednik »Napreja«.

Leta 1918 ga najdemo med koroškimi borci. Pozneje se je uveljavil v industrijskih in trgovskih podjetjih, pri tem pa odlično sodeloval tudi pri dnevniki in revijah, kjer je prav temeljito obravnaval socialne probleme.

Pred časom je nastopil službo pri mestnem magistratu in ustvaril eno najboljših naših perijodičnih revij »Kroniko«. Revijo je urejeval odlično in žel priznanje tudi izven mej naše banovine.

Pokojni Lojze je imel polno prijateljev in znancev, to ne samo v našem mestu, pač pa po vsej državi. Bil je blagega srca in pomagal povsod, kjerkoli je prilika nanesla. V naši armadi je dosegel čin rez. kapetana I. klase.

Vsi, ki so ga poznali, mu bodo ohranili časten spomin. Užaloščeni soprogi naše iskreno sožalje!

Naznanjamo vsem svojcem, prijateljem in znancem pretužno vest, da je danes, dne 31. avgusta 1935 umrl naš nadvse ljubljani soprog, sin, brat, stric, svak, gospod

LOJZE SLANOVEC

MAGISTRATNI URADNIK IN REZERVNI KAPETAN

Pogreb bo dne 2. septembra 1935 ob pol 18. uri iz hiše žalosti, Lončarska steza št. 10 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 31. avgusta 1935.

Žalujoča soproga Pavla
in rodbine Hohn, Slanovec, Dragan
in Stonek.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Vesti iz Italije

Če bo delavec vpoklican v vojno

Abesinska vojna se pripravlja z vso vne-
mo in skrbijo tudi v pogledu ljudskega raz-
porenja. Poročali smo že, kako je trgov-
ski sindikat prevzel skrb za vpoklicane tr-
govce. Danes lahko sporočamo, da je tr-
žaško pokrajinsko fašistično združenje in-
dustrijskih delavcev doseglo dogovor z in-
dustrijskim sindikatom. Če gre delavec —
ročni ali duševni pod orožje — bo-
disi prostovoljno bodisi po vpoklicu, so mu
v tem dogovoru zavarovane nekatere mate-
rialne in moralne pravice, in sicer nasled-
nje.

1. Za delavce, ki niso bili vojaki, pa
gredo prostovoljno k oddelkom, namenje-
nim za vojaške operacije, se uporabi, če
pripadajo uradniškim kategorijam, kolek-
tivna pogodba, če ta obstoji, če ne pa za-
koniti predpis kr. dekreta zakon z dne 13.
novembra 1924, št. 1825, čl. 6., prvi odst-
vek. Če delavec ne pripada nobeni uradni-
ški kategoriji, se uporabi istotako kolek-
tivna pogodba, če je dovolj ugodna, če ne, pa
se mu izplača odpravnina kakor da bil od-
slovljen z dela.

2. Za delavce, ki so odslužili vojake, pa
se zdaj javijo prostovoljno v vojaško službo
k oddelkom, namenjenim za vojne operaci-
je ali pa so vpoklicani v vojaško službo, se
uporabi, če pripadajo uradniškim katego-
rijam, kr. dekret zakon z dne 13. novem-
bra 1924, št. 1825, člen 6., 3. odstavek, ali
pa kolektivna delavska pogodba, če je ta za
delavca ugodnejša. Če takšen delavec ne
pripada nobeni uradniški kategoriji, dobi
gratifikacijo za 4—12 dni, kolikor časa je
pač v službi in pravico, da se mu ohrani
službeno mesto do povratka iz vojaške
službe.

Za javne uslužbenke in uslužbenke jav-
nih podjetij veljajo posebna določila, sub-
sidiarno pa tudi gori navedena.

Pravica do dopusta je tudi v tem dogovo-
ru delavstvu izrecno zagotovljena. Obenem
dogovor poudarja svoj izrednostni značaj
z ozirom na bližnjo vojno in se njegova do-
ločila ne morejo po analogiji raztegniti na
slične primere prenehanja ali prekinitve
službenega razmerja.

Italijanski kralj na kraških bojiščih

Popoldne 29. t. m. je Nj. Vel. kralj Vik-
tor Emanuel III. na svojem povratku iz
Furlanije, kjer je bil navzoč pri velikih vo-
jaških vajah, preko Kormina, Majnice in
Gradišča v avtomobilu obiskal kraška boji-
šča na Sv. Mihaelu in Kalvariji. Vrnil se je
skozi Gorico in Videm. Čeprav se je vozil
inkognito, ga je prebivalstvo spoznalo in
povsod navdušeno pozdravljalo.

Praznik grozdja

Po iniciativi predsednika vlade g. Musso-
linija se bo tudi letos, kakor vsako leto,
svečano obhajal praznik grozdja po vsej
državi. Pri ministrstvu za poljedelstvo in
gozde je v ta namen sestavljen poseben
osrednji odbor, v vsaki občini države pa po-
seben krajevni odbor, ki odloči program
za praznovanje. Letošnji praznik grozdja je
določen v Trstu na dan 29. septembra, po
posameznih občinah pa 22. septembra.

Premestitve učiteljev na osnov- nih šolah

Šolski proveditorat v Trstu, ki obsega,
kakor znano, vso Julijsko Krajino, je izdal
odredbo, ki zadeva vse premestitve učiteljev
na njih lastno prošnjo. Seznam preme-
ščenih učiteljev je zelo obširen. Premesti-
tve veljajo za 1. septembra in so definitiv-
ne. Učitelji, ki niso navedeni v seznamu,
ostanejo na svojih službenih mestih in ne
dobe o tem individualne rešitve na svojo
prošnjo za premestitve.

Če kdo spleza na električni drog

V Kaštelirju v Istri je to poskusil 13 letni
Marcel Babič za svojo zabavo, ne da bi pri
tem mislil na nevarnost, ki se ji izpostavlja.
Bil je to drog napeljav za električno
luč. Ko je bil na vrhu droga, je šinila iz
elektrovida vanj električna iskra, ki ga si-
ser ni ubila, pač pa mu ožgala desno ste-
gno. Hitro kakor strela — saj je bil elek-
triziran — jo je ucvril nazaj na tla, potem
pa naravnost v tržaško bolnišnico. Ugotov-
ili so mu opekline prve in druge stopinje.

Pregled avtomobilov

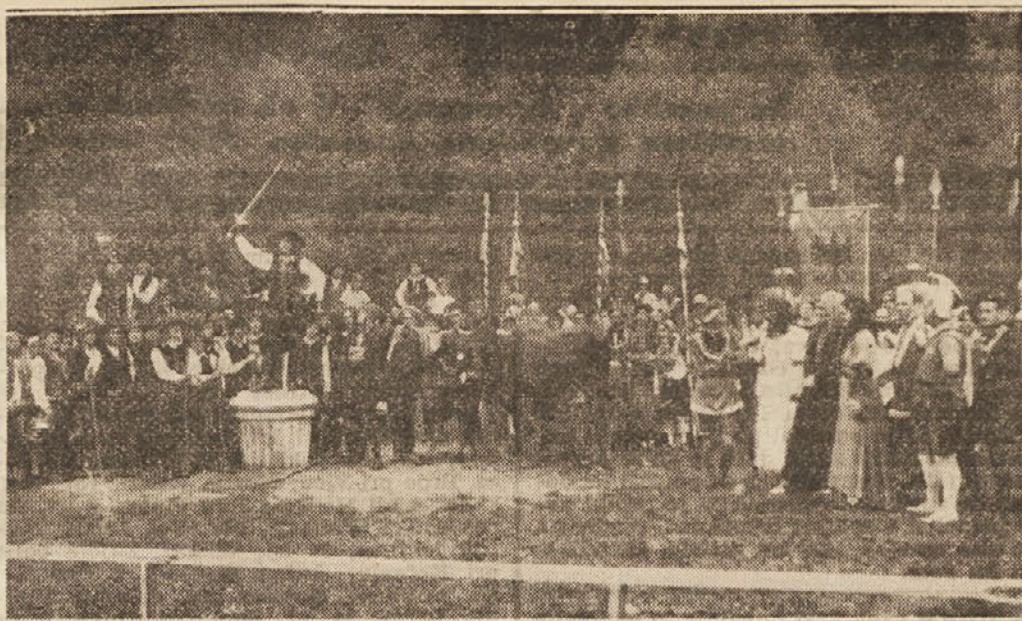
Izšel je ministrski dekret, ki odreja splo-
šno revizijo vseh avtomobilov, osebnih in
tovarnih, ki služijo za javni prevoz in gledé
katerih je bilo svoj čas že izdano oblastno
vozno dovoljenje.

Utonila v morju

V četrtek, 29. t. m. so ribiči v Barkovljah
potegnili izpod morske gladine tik ljudske-
ga kopaljšča mlado žensko truplo. Poizved-
be so dognale, da je utopljena 28 letna
Marija Žerjal iz Sv. Marije Magdalene
Spodnje št. 15. Po vsej verjetnosti gre za
nesrečo pri kopanju.

Izpremembe urnika

Počeniš z 9. septembrom se ob delavnikih
ukine parniška vožnja iz Izole v Trst in iz
Trsta v Izolo ob 19. odnosno 20. uri. Vozil
pa bo poleg drugih parnikov ob sobotah po-
poldne še en parnik, ki bo odhajal iz Trsta
ob 15. in iz Izole nazaj ob 16.15, počeniš z
današnjim dnem.

Kako usiha narodu svoboda...

Edini, ki se je zavedal tragike poslednje-
ga ustoličenja, je bil hercog Jurij Sator, ki
je ustoličil zadnjega vojvodo Ernesta Ze-
lezneza I. 1414. Poleg Matije Gubca je on v
vsej naši zgodovini najtragičnejša ose-
bnost. Skušal je dati ljudstvu nove vere,
novega upanja. »Združimo se med seboj,
knez nam bo izpolnil obljube, ki nam jih
bo dal pri ustoličenju, ne zato, ker je po-
šten, ampak zato, ker se nas bo bal«, go-
voril šater ljudstvu. Toda ljudstvo ni bilo
zmožno zahtevati stare pravde. To je bilo
poslednje ustoličenje v slovenskem jeziku,
ki je postalo sramotno nemškemu knezom.
Sramovali so se grobega obreda, barbar-

skega jezika in raševinaste obleke. Iz te
zgodovine, ki je za več ko za 600 let od-
ločila tragično usodo našega naroda, je
nastala drama »Poslednje ustoličenje«, ki
jo bo prvič uprizorilo danes 1. septembra
na Poljani pri Prevaljah ljudstvo Meziške
doline. Sodeluje 200 igralcev iz vseh slo-
jev prebivalstva. Moto drame je: »Ne gre
le za to, da bi spoznali, kako je bilo. Am-
pak pred vsem, zakaj je bilo. Kako se
rodi gorje namesto sreče, kako usiha na-
rodu svoboda radi tistih, ki čast, poštenje,
svojo dušo, vse, žrtvujejo strasti svojega
udobja in oblasti.«

Zabredla planinca rešena

Dva dni sta prebila visoko v stenah in klicala na pomoč

Celje, 31. avgusta.

V petek dopoldne so obvestili vodjo reše-
valne postaje SPD v Celju g. Andrina Ko-
pinšek, da že od srede pogrešajo znanega
planinca dr. ing. Gvidona Mayerja iz Za-
greba in gđ. Sfiligojevo iz Ljubljane.

Oba sta bila v sredo odšla v Logarsko do-
lino ter sta krenila od Rogovilca v Roba-

nov kot, potem je pa za njima izginila
sled. Andrin Kopinšek in dijak Dušan
Gradišnik sta šla iz Celja reševat. Pri
Veršniku sta čula, da se neki neznanec že
dva dni oglašajo iz sten in kličejo na po-
moč. Oba požrtvovalna planinca sta v pe-
tek ob treh popoldne res našla visoko v
steni izmučeno dvojico, ki je prestala več
neviht in mnogo strahu.

Na smrt obsojeni zopet pred sodniki

20letna ječa ga ni poboljšala - Zaradi vloma zopet obsojen

Maribor, 31. avgusta.

Danes je sedel na zatožni klopi mariborskega
sodišča 65letni delavec Franc Sorej, ki ima za
seboj že prav pisano preteklost.

Bil je že nešteto krat kaznovan, leta 1910. pa
je bil zaradi nekega umora obsojen celo na
smrt. Pozneje je bil pomiloščen in po 20 letih iz-
puščen na svobodo. Težke kazni pa ga niso prav-
ni izučile in je lelos v juniju vlomil v klet po-
sestnice Matilde Kokotjeve v Bratislavcih in ji

odnesel raznih jestvin za 800 dinarjev. Zaradi
tega se je zagovarjal danes pred sodniki.

Po stari navadi je tatvino zanikal, kar mu pa
ni pomagalo. Obsojen je bil na 6 mesecev zapo-
ra in na izgubo častnih državljskih pravic za
2 leti. Obenem je bil obsojen na plačilo odškod-
nine 400 dinarjev, ki jih mora plačati Francu
Hojniku, ki je zaradi njega predsedel po nedolž-
nem v zaporu 2 meseca. Sorej je bil z obsodbo
zadovoljen.

Važen strokovni tečaj gasilcev v logaškem srezu

Odkar je gasilna župa sreza Logatec prešla
v roke mladih, delovnih in marljivih članov,
vidno napreduje.

Tako se je vršil včeraj in se bo danes nade-
ljal dvodnevni gasilski tečaj za srez Logatec,
katerega se udeležijo vse gasilske čete sreza
Logatec z nad 60 člani. Osobita pažnja se bo
posvečala predavanjem o plinskih vojni ter o
gasilski službi v primeru zračnega napada.

Danes se bo vršila tudi delna skupna žup-
na vaja, pri kateri bo sodelovalo deset prosto-
voljnih gasilskih čet. Pri tej skupni gasilski
vaji bodo preizkusili najmodernejši način ga-
šenja, vajo samo pa bo vodil poleg župnega
starešine g. Rusa Antona in župnega tajnika g.
Gučka Janka tudi poveljnik poklicnih gasilcev
mesta Ljubljane g. Engelbert Gostiša.

Gasilski župi sreza Logatec se mora za nje-
no veliko požrtvovalno delo v gasilstvu v sre-
zu le čestitati, kajti dosedaj se je za gasilstvo
v našem obmejnem srezu storilo le malo, ali
pa nič. Osobito smo hvaležni župni upravi za
reorganizacijo našega obmejnega gasilstva, saj
baš gasilska župa sreza Logatec je ena izmed
prvih v naši državi, ki priredi tako obsežen in
prepotraben gasilski tečaj v naši kraljevini. Po-
trebno pa je poudariti, da si je logaška gasil-
ska župa znala za ta prepotraben strokovni te-
čaj pridobiti izvrstne predavatelje in strokov-
njake, tako sreskega načelnika g. Levičnika
Frana, gas. inspektorja g. Dolencea, sreskega
sanit. referenta g. dr. Perparja, sreskega šol.
ref. g. Strausa, sres. ref. g. Pečovnika, poveljni-
ka poklicnih gasilcev mesta Ljubljane g. Eng.
Gostiša itd.

Želeti je, da gasilska župa našega obmejn-
ega sreza ne konča s tem tečajem, temveč da bi
vidno napredovala še v naprej ter tako skrbela
za varnost našega obmejnega sreza.

Specialist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. Fran Toplak

zopet redno ordinira od 9.—11. in 15.—16. ure
MARIBOR, Glavni trg 18 — Telefon št. 27.32

Ruško letno gledališče

Ob vprizoritvi Vombegarjeve »Vode«.

V nedeljo 25. avgusta so Rušani uprizorili na
svojem letnem gledališču Vombegarjevo »Vo-
do«. Ruške uprizoritve na prostem so postale
že tradicionalne, kajti Rušani umejo iz prire-
ditve napraviti narodno svečanost, na katero
vsako leto trumoma vro ljudje iz bližnje in
daljane okolice. Lepo število je tudi gostov iz
Maribora, ki so se že naveličali omlednih me-
ščanskih predstav.

Ruško letno gledališče je edinstvena in va-
žna kulturna ustanova, ki od leta do leta zavze-
ma večje število naklonjenega občinstva.

Osnova ruških uprizoritev je narodna igra, ki
pa jo skušajo deloma in upravičeno lokalizirati.
S tem si je ruško gledališče začrtalo pot in se
bistveno ločilo od drugih diletantskih, nesmi-
selno larpurlartističnih gledališč. Ruški igralci
so svojim občinstvom takorekoč postavili ogle-
dalo, v katerem se zrcali vsestransko njihovo
bogo, kmečko življenje.

Ruško gledališče je estetsko popolno; tako
avditorij, kot krasno pozorišče s tipičnim ruš-
kim ozadjem.

Pisatelj je svoj gledališki komad večje pri-
reditel za uprizoritev na prostem, le za konec je
našel manj spretno rešitev.

Režijo je vodil član ljubljanske opere gosp.
Janko. Ker je gledališki človek, se bo poziti-
vna v svoji režiji že sam zavedal.

In sedaj: igralci! Nedvomno se je v njih zrea-
lila režiserjeva pozitivnost. Nekateri izmed njih
so popolnoma izžepali svojo vlogo in nam s svo-
jim delnim dialektom ustvarili pristne ruške
type, kakršne hočemo res videti. Stančijev
župan, Zejev Jakopič, Javkov Kné, Sor-
nikov Primožek, Toplakov Jeran, nalo
Knupležev in Tinče in Hribarica, ki jo je igra-
la Bečelova, so brez dvoma kreacije, na
kakršne le redko naletimo na diletantskih od-
rih. A tudi ostale vloge so bile na dostojni vi-
šini. — Ljudska množica v sprevodu ni prišla
toliko do izraza, deloma po režiserjevi krivdi,
ker ni našel druge rešitve za izpraznjen po-
zorišče ob koncu igre.

Publika je bila zelo navdušena in je čisto
prekinjala igravce z gronkim aplavzom. S tem
je sistem letnega gledališča dokazal, da more
povzročiti najožji stik s publiko. Pripravljen
sem, da se ruškemu gledališču odpirajo široke
perspektive. Verujem, da bo prav to gledališče

Sola se začenja!

Za male in velike, učence
in učenke, dijake in dija-
kinje imamo pripravljene
lepe in poceni obleke

Tivar obleke

Veselo v šolo v
TIVAR OBLEKAH!

razgibalo publiko v taki meri, da bo spontano
prešla iz pasivnega gledanja v aktivno glumo
in se s tem povsem izživela. Zato pa je treba
sedaj v to smer poglobiti literarno, režijsko in
scenografsko umetniško delovanje, ki nam la-
hko prinese največje dramsko-estetske vred-
note. Torej umetniki — na plan!

Franjo Žižek.

Drugi slovenski glasbeni festival

Glasbena Matica ljubljanska je ob proslavi
svoje 60 letnice majnika leta 1932. z velikim
uspehom izvedla Prvi slovenski glasbeni festi-
val. Takrat je bilo sklenjeno, da se prihodnji
glasbeni festival vrši po 5 letih, to je 1937.

Glasbena Matica želi, da se izvajajo na teh
koncertih dela domačih avtorjev, ki še niso bi-
la izvajana na javnih koncertih. V kolikor bi
takih del primanjkovalo, se določijo za pose-
mezne koncerte dela iz dosedanje slovenske
glasbene literature.

Zato prosijo vse slovenske skladatelje, da ji
pošljejo rokopise svojih skladb, ki spadajo v
okvir teh koncertov, najkasneje do 1. majnika
1936. Nalo se bodo definitivno določili sporedi
posameznih koncertov in pripravili študijski
material, ki se izroči 1. oktobra 1936 posamez-
nikom in društvom, ki bodo sodelovali pri II.
slovenskem glasbenem festivalu. V svojem na-
črtu ima Glasbena Matica sodelavce iz vse na-
še ožje domovine in bo skupno izvajalo vse
nameravane koncerte nad 3000 sodelavcev.

Vsi se moramo pravočasno pripravljati, da
pokažemo razvoj naše glasbe na najvišji do-
segljiv umetniški stopnji. Glede razporeda
koncertov za festivale dobite vsa podrobna po-
jasnila pri Glasbeni Matici.

Poličane

Odhodnica v sokolskih vrstah. Dve marljivi
sokolski delavki zapustita te dni naš kraj. Sta
to gospodični Mira Požogova in Olga Čenčkova,
ki odideta kot učiteljici na svoji prvi službeni
mesti. Globoka vrzel bo nastopila z njunim od-
hodom, saj je bila prva nenadkriljiva načelnica
tukajšnjega Sokola od ustanovitve dalje in naj-
vidnejša iniciatorica pri vseh prireditvah teh-
ničnega značaja. Druga pa se je za časa biva-
nja med nami uveljavila kot prvovrstna in vse-
stransko sposobna igralska moč sokolskega
amaterskega odra. Odličnima delavkama je So-
kol priredil iskreno odhodnico, pri kateri pri-
liki so jima v slovo spregovorili starosta in
drugi funkcionarji. Na pot v življenje želimo
simpatičnima družabnicama mnogo sreče in
uspehov!

Abiturijentski tečaj Zbornice za TOI na
drž. trgovski šoli v Ljubljani. Vpisovanje
na abiturijentski tečaj se vrši vsak dan do
všt. 30. septembra ob 8. do 12. ure v rav-
nateljevi pisarni trgovske akademije. Tam
dobite vse potrebne pismene ali ustne
informacije in prospekt. Predavanja se
prične dne 1. oktobra ob 8. uri.

Radio

Nedelja, 1. septembra.

Ljubljana: 7.30 Kmetijska posvetovalnica (inž.
Sadar V.), 8.00 čas, poročila, spored, 8.15 Koro-
ška pesem in beseda, 10.00 Odkritje in blagoslo-
vitev posnetka knežjega kamna (prenos iz Me-
žice), 10.30 iz Mežice, 11.30 reproducirana glas-
ba, 12.45 čas, obvestila, spored, 15.30 Reporta-
ža in prenos iz Mežice, 16.00 Radijski orkester, re-
producirana glasba, 19.30 nacionalna ura, 20.00
čas, obvestila, spored, 20.15 Gospodovski sen,
vokalni koncert, 22.00 čas, poročila, spored, 22.15
radijski orkester.

Zagreb: 20.00 kitare, 20.15 zabavni večer,
21.45 sportna nedelja, 22.00 poročila, vreme in
napoved časa, 22.15 plesna glasba.

Beograd: 20.00 srbski večer, 22.00 čas, po-
ročila, 22.30 radijski orkester, 23.00 iz restav-
racije, 23.30 plesna glasba.

KATJA DELAKOVA
ŠOLA ZA RITMIČNO GIMNASTIKO
IN UMETNIŠKI PLES.

DUKIČEV BLOK-GAJEVA 8.
VPIS DNEVNO OD 10-14

PRIČETEK TEČAJEV 2. SEPTEMBRA

Posetnikom velesejma!

Rabljena kolesa, šivalne stroje, otroške vo-
zičke in vsakovrstne druge obrabljene
predmete kupite ob tej priliki po smešno
nizki ceni pri »PROMET« v Ljubljani (na-
sproti Križanske cerkve). Sprejemamo tudi
vsakovrstne predmete v prodajo!

Dnevni dogodki

× Nacionalna ura. Danes v nedeljo bo dajala naša postaja ob 19.30 mesečni politični pregled. Jutri v soboto bo predaval ob 19.30 Maksim Gaspari o slovenskem ljudskem podobarju Lovrencu Erzaru (ob stoletnici njegovega rojstva).

× Službeni list št. 70 z dne 31. avgusta prinaša: Navodilo za sestavo banovinskega proračuna za izvršilno uredbo za leto 1936-37, objavo odločbe o pridobivanju patočnega olja, objave banske uprave o pobiranju občinskih davščin v občinah Čatežu, Rovtahn in Velki ter razne objave iz Službenih novin. V prilogi je objavljen vpis v trgovinski register naslednjih tvrdk: Jezbera in drug. nasl. Praga, podružnica Celje, J. Marchiotti, družba z o. z., Beračič Anton v Mariboru, Sbil Anton, Nuskova, in izbris tvrdke I. Marchiotti v Ljubljani. Razpisano je mesto pogodbenega zdravnika za zdravniški okoliš Slatina-Radenci s sedežem v Radencih in pragmatično mesto občinskega delovodje in pripravnika v Ložu.

× Popust za udeležence kongresa agronomov. Dovoljen je popust udeležencem kongresa jugoslovanskih agronomov, in sicer četrtinska voznina vsem članom združenja jugoslovanskih agronomov — državnim uslužbencem na podlagi uradniške legitimacije, polovična voznina pa vsem drugim članom združenja jugoslovanskih agronomov, ki niso državni nameščenci, ter članom njihovih družin. Ta popust velja od 3. do 10. septembra v vseh razredih in vlakih, razen ekspresa, in na ladjah Dubrovniške plovbe.

Ali ste že poskusili Jajnine
-OKI-OKI-OKI-
ako ne, poskusite, ne bo Vam žal!

× Pozor! Rumene izkaznice za polovično voznino v Ljubljano na velesesem (od 5. do 16. septembra) prodajajo blagajne vseh postaj po Din 5.—. Postajalščica teh rumenih izkaznic ne vodijo in ne izdajajo. Kdor potuje v Ljubljano na velesesem in vstopi v vlak na postajalščici, si mora nabaviti rumeno železniško izkaznico na prvi prihodnji postaji. 50% popust velja za potovanje v Ljubljano od 31. avgusta do 16. septembra, za povratek pa od 5. do 21. septembra. Na obeh postajah se obenem z rumeno izkaznico za Din 5.— kupi celo vozna karta, ki velja potem v zvezi s potrdilom o obisku velesesja za brezplačen povratek.

× Vinskemu in jestvinskemu oddelku na letošnjem jesenskem Ljubljanskem velesesemju od 5. do 16. sept. bo priključeno tudi pestro zabavišče. Najprivlačnejši pa bo gotovo variete.

× Živi somi v Ljubljani. Ljubljanski velesesem je baš dogradil za svojo jesensko prireditev velik podzemni bazen, kjer bodo razstavljeni živi, 50—100 kg težki ogromni somi-orjaki.

× Poučen izlet hotelirjev in gosliničarjev obsega najlepše kraje Avstrije in Čehoslovaške. Odhod 14. septembra z avtobusi. Skupni stroški znašajo Din 1.980.—. Prijave se sprejemajo še do 5. septembra pri Zvezi gosliničarjev v Ljubljani.

Čevlje točno po Vaši nogi —
specijalna vsakovrstna obuvala izdeluje:
DERMASTIJA IVAN, Ljubljana
prej Pobeška, čevljarstvo, Cankarjevo n. 13

× Opozorilo državnim upokojencem. Prijave za prejemanje draginskih doklad se morajo predložiti finančni direkciji in prvi polovici meseca oktobra. Opozarjamo vse drž. upokojence, da naj ne predlagajo prijave pred 1. oktobrom. Pred tem terminom predložene prijave namreč niso veljavne. Člani podpisane društva bodo dobili prijave s potrebnimi navodili o pravem času zastopj dostavljene. Društvo drž. upokojencev za Dravsko banovino v Ljubljani.

× Družbe sv. Cirila in Metoda velika skupščina bo 15. septembra v Ljubljani. Priprave za dostojno proslavo 50 letnega jubileja so v polnem teku. Udeleženci imajo polovično vožnjo.

× Najboljši in najljubši tovariš je vsakomur, kdorkoli gre z doma v prirodo, na potovanje, na oddih dober fotoaparata. Kdor ima poleg svojih oči še objektiv, zajame življenje globlje in popolneje. Vsi obrzi življenja, lepi in pretresljivi, so mu za vedno drag spomin. Fotografirajte z ljubeznijo in pozornostjo. »Leica« vas ne bo nikoli razočarala.

× Avtomobilisti! Kam krenemo 1. septembra? Sredi lepe Meziške doline pripravljajo naši Koroški veliko svečanost, na katero vabijo vse rojake širom domovine. Dajmo se vabilu odzvati! Koroški tabor obeta

Gospodje razstavljalci!

Ne pozabite v velesesajskih dneh inserirati v najcenejšem slovenskem dnevniku „Glas naroda“!

postati res lepa, veličastna prireditev s pomembnim in edinstvenim programom.

SITAR & SVETEK — štampilje in etikete, graverstvo — sedaj na Marijinem trgu 8.

× Obesil se je včeraj v duševni zmedenosti okrog poldne na Gradu v bližini šanc mestni delavec Valentin Remškar, stanujoč na Glincah IX, cesta 14. Znan je bil kot vozičkar, ki je pometal po ljubljanskih ulicah. Neki ljudje so ga našli in ga še pravčasno rešili. Nezvestnega so odnesli na dolensko stražnico, odkoder ga je rešilni avto prepeljal v splošno bolnišnico, vendar ga tu niso sprejeli, niti na policiji. Oddali so ga na dom.

Tehnice vseh vrst dobavlja in popravlja

Makso Ferjan

Zvonarska ul. (Poleg bivše tovarne „Samassa“)

× Dve veliki tatvini blaga. V št. Ilju obč. Dramlje pri Celju so v noči 25. in 26. avgusta neznanici vlomili v podružnico trgovine Drago Čater in odnesli ogromno množino manufakturnega in specerijskega blaga za 5000 Din. Druga še večja tatvina blaga pa je bila izvršena 26. in 27. avgusta ponoči, ko so vlomili okradli Josipa Kostevca iz vasi Pišce pri Brežicah. Odnesli so mu 100 m moškega črnega blaga za obleko, 1000 m ženskega cajga, 120 m ženske svilne in drugo v vrednosti za 25.616 Din.

Samo 25 par za kg so Pekatete v novih paketih dražje od blaga, ki ga odprtega v zabojih prodajamo. Gospodinja, koristno in higijenično je, če kupite makarone, spagete in jušne zakuhe v paketih. Pazite pa na napis »PEKATETE«.

Prva slovenska zasebna enoletna trgovska šola, znani »CHRISTOFFOV ZAVOD«, Ljubljana, Domobranska cesta 15, vpisuje dnevno. Lastno najmodernejše novoizdano šolsko poslopje. Najstarejša, najbolje obiskana šola te vrste, zato šolnina najnižja. Skrb za službe. Zadrževanje brezplačna pojasnila, slikane prospekte!

Kdor želi strokovnega popravila električnih strojev, avtomobilov in drugih motorjev, naj se obrača le na trdno »Akumulator« v Ljubljani, Celovška cesta. Opozarjamo na oglas v današnji številki.

Ljubljana

DNEVNA PRATIKA.

Nedelja, 1. septembra. Katoličani: Angelška nedelja. Pravoslavni: 19. avgusta, Andrej, Str.

DEŽURNE LEKARNE.

Dr. Kmet, Tyrševa c. 41, Trnkoczy, ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Sokol Moste: Ob 15. javen telovadni nastop pred šolo.

Društvo Tabor: Vrtna veselica pri Levu na Gosposvetki cesti.

* Predsednik mestne občine Ljubljanske g. dr. Vladimir Ravnihar se je vrnil iz dopusta in je zopet sprejel svoje posle.

* Umrlj so v Ljubljani od 23. do 29. t. m.: Janko Škofic, 11 let, sin trg. pomočnika; Valentin Slavc, 70 let, žel. uradnik v p.; Ivane Počivalnik, 84 let, posestnik in mersarski mojster; Zupančič, sestra Medarda, 64 let, usmiljenka; Franc Čibej, 69 let, pisarniški ravnatelj v p.; Marija Pavčič, roj.

Maribor

Poziv odbora za Aleksandrov spomenik

Ker mora odbor za počastitev spomina blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Mariboru v najkrajšem čas zaključiti nabiralno akcijo, ki se vodi z največjo natančnostjo, se pozivajo vsi oni, ki so prejeli nabiralne pole in bloke, da iste odboru najkasneje do 15. septembra t. l. vrnejo. Pričakuje se, da bodo vsi prizadeti storili svojo dolžnost, v kolikor pa ne bi mogli izkazati uspeha, ker se je

Δ Mnogi Mariborčani prejmejo te dni »Glas Naroda« na ogle. Prepričajte se, da Vam za malo denarja nudimo res mnogo! Zato ne odlašajte in še danes naročite »Glas naroda« v podružnici na Aleksandrovi cesti 16, tel. št. 21-07.

Δ Za spomenik blagopokojnemu kralju Aleksandru v Mariboru so darovali: Krajevna protituberkulozna liga Sv. Lovrenc na Pohorju 49 Din, gasilska četa, Gorica 26 Din, podr. Sadjarskega in vrtnarskega društva, Skale pri Vele-

Petrovčič, 74 let, žena vpok. žel. čin.; Ivan Poženel, 73 let, kovač, Japljeva ul. 2; Marija Praznik roj. Zavodnik, 66 let; Ana Razlag, 44 let, Ana Volovšek roj. Grbec, 67 let, zasebnica, Ivana Tarušek, 27 let, postrežnica; Franc Komotar, 70 let, nadpaznik prisilne delavnice v p.

Umrlj so v ljubljanski bolnišnici: Ljubomir Cvetkovič, 27 let, drž. uslužbenec, Zaječar; Marija Miklošič, 27 let, žena delavca, Brdo pri Viču; Marija Janežič roj. Orel, 3 let, Mali Mengeš; Jože Vintar, 6 let, sin posestnika, Vintarje, obč. Vel. Lašče; Matija Majhen, 54 let, vžitkar, Zajčje polje pri Kočevju; Anton Štrukelj, 5 mesecev, sin služkinje, Gojnice obč. Šmarje; Cecilija Berus, 34 let, žena posestnika, Nova vas obč. Višnja gora; Anton Skubic, dninar, 51 let, Prežganje obč. Trebelno; Matevž Anžin, 59 let, kočar-delavec, Hauptmanca; Franciška Kovač, 45 let, postrežnica; Emilija Julinek, 39 let, zasebnica — bivša vrtnarica, Maribor; Franja Novak, 43 let, * na posestnika, Mali Gaber; Anton Arh, 1 leto, sin avtoizvoščka, Boh. iBstrica.

Černe Ivan,
elektroinstalacija, Stari trg 24.
Telef. 23-96

* Emigrante in prijatelje vabimo, da se vsi udeležijo svečanosti, ki jih priredi »Jadranska straža« na kraljev rojstni dan v petek 6. t. m. ob pol 11. na Kongresnem trgu v Ljubljani. Organizatorno-propagandni odsek Zveze jugoslovanskih emigrantskih društev, Ljubljana.

* Sodelujoči pri predstavi »Kralj Edip« imajo vajo v ponedeljek 2. sept. ob 19. uri v drami. Vsi, ki se ne javijo v ponedeljek, bodo črtani iz seznama.

* Izgubljen film. Pred glavno pošto sem našel Agfa-film 85 z napisom »Dobrova«. Kdor ga je izgubil, naj se zgasi v uradništvu našega lista.

* Akademski založba posluje od 1. septembra v novih prostorih na Šelenburgovi ulici št. 6/I.

* Tri težke nesreče. Včeraj popoldne je prišlo na Šmartinski cesti do težke nesreče. Na zapravljenju sta se peljala 32 letni bančni uradnik pri Kreditni banki, Herman Prezelj iz Most, stanujoč na Ribniški ulici 15, in 35 letni Ludvik Slapar, sobni slikar z Vodmatskega trga 9. Nenadoma sta se konja splašala in zdirljala, pri tem pa sta pri padcu dobila: Prezelj lažje, Slapar pa precej hude notranje poškodbe. — Na Jernovi ulici je pred hišo podrl avto št. 2.117 11 letnega Ladislava Bregarja, sina delovodje, ki je dobil težke telesne poškodbe. — Ludvika Trpina, 19 letnega kočarjevega sina na iz Dravelj 17 pri Stični, pa je pri napravljanju peska podšlo in mu zlomilo desno nogo. Vsi navedeni so morali iskati pomoči v splošni ljubljanski bolnišnici.

* Mlad tat. Včeraj je stražnik na ulici prijel nekega Ivana O., 16 letnega bivšega mehaničnega vajenca, ki je pravkar ukradel v Gajevi ulici dopoldne med 11. in 12. uro moško kolo pleskarju Josipu Hlebšu iz Sp. Hrušice, ki je delal pri Dukičevem bloku. Pri preiskavi so našli pri njem zlato uro in zlato verižico. Priznal je, da je 9. avgusta z nekim svojim pajdašem okradel na Savi pri Tomačevem nekega ljubljanskega trgovca pri kopanju. Vzel mu je hlače, v katerih se je nahajala zlata ura, srebrna cigaretna doza in večja množina denarja.

ključena tudi menjalnica, ki bo kupovala šilinge po najkulantnejših dnevnih tečajih, bo pa obenem tudi polniče iz dravogradskega in prevalskega sreza oskrbela z valutami za potovanje v tujino in bo tako podružnica Putnika tudi velikega gospodarskega pomena. Tujsko-prometni zvezi k otvoritvi nove postojanke naše najlepše čestitke!

Δ Združitev občin Rogaska Slatina in Rogaska Slatina-okolica. Ker se je pretežna večina prebivalstva omenjenih občin izrekla za združitev v veliko občino Rogaska Slatina, so se že ukrenili potrebni koraki, da se združitev čimprej izvede. Kaj čudno je slišati, če omenimo, da ima sedanja mala občina Rogaska Slatina le nekaj nad 100 volilnih upravičencev in je umevno, da ji je predrago vzdrževati lastno občinsko upravo. Pri razvoju pa jo je že doslej ovirala velika okoliška občina. Združitev bo tudi velikega gospodarskega pomena.

Δ Vpisovanje v Glasbeno šolo »Drava« bo 2. in 3. septembra v stari kolonijški šoli (Komenskega ulica) ter 4. in 5. septembra v Narodnem domu (III. nadstropje) vsakokrat od 15. do 18. ure. Poznejše prijave se sprejemajo istotam. Redni pouk se začne 16. septembra.

Δ Glasbena šola Glasbene Matice, Maribor. Vpisovanje za šolsko leto 1935-36. bo od 2. do 6. septembra od 10. do 12. in od 16. do 18. ure. Na glasbeni šoli poučujejo: Oton Bajde, Hinko Družovič, Marija Finžgar, dr. Roman Klasič, Marjan Kozina, Karel Pahor, Liza Serajnik, Sonja Skapin in Ubald Vrabc. Za gojence od 6. do 8. leta se uvaja posebni mladinski pevski tečaj kot priprava za pouk v glasbilih. Ob poznejšem vpisu si starši ne bodo mogli izbirati učiteljev.

Δ Grozdi so kradli. Preteklo noč so neznani zlikovci ukradli upokojenemu majorju Francu Kožarju v Kettejevi ulici z vrta okoli 50 kg grozdja in ga tako okodovali za 500 dinarjev.

Δ Pozor pred falzifikati! Včeraj se je v neki trafiki zopet pojavil ponarejen kovanec. Neki neznani moški je plačal cigarete z deset dinarskim kovancem, ki je bil spretno ponarejen. Zadevo ima v rokah mariborska policija.

Δ Tat v kleti. Viničarka Julijana Lampretova je prijavila varnostni oblastem, da ji je nekdo vlomil v klet njene hiše v Ciringi in ji odnesel vrečo fižola in več kosov obleke, tako, da je oškodovana za okoli 1500 dinarjev.

Δ Kino Union: Nova sezona! Prvovrstna veseloigra »Štiri in pol musketirja«, z najboljšimi komiki: Szöke Szakall, Tibor v. Halmay, Ernst Verebes, Feliks Bressart in Otto Wallburg.

Δ Grajski kino: Danes najboljši Paul Hörbigerjev film »Povratek v srečo«. Soigralci: priznana najboljša igralka Luise Ulrich, za zabavo in smeh skrbi Heinz Rühmann. — Pripravlja se »Matic«.

Celie

■ Centralna kurjava v bolnišnici. V javni bolnišnici instalira novo centralno kurjavo trvdka Rebek.

■ Prag v Hudinji. Delo za betonski prag v strugi Hudinje pri Šmarjeti je izdrazil stavebnik g. Jezernik in banska uprava je delo odobrila. Z deli se začne takoj.

■ Legitimacije za četrtinsko vožnjo na IV. kongres Jadranske straže v Ljubljani za čas od 5. do 8. septembra bo izdal odbor Jadranske straže v Celju od ponedeljka naprej v Tujskoprometni pisarni.

■ Nočno lekarniško službo ima ta teden lekarna »pri Križu« (mag. Gradišnik).

■ Mrtveci v avgustu. Minuli mesec je umrl v Celju 27 ljudi, teh 22 v bolnišnici in 5 na domu. V okolici pa je bilo 6 mrtvih.

Odvetnik dr. Mikuletič
se je preselil s pisarno
na Cankarjevo cesto šte. 9.

Ptui

Osumljen požiga. Poročali smo o veliki požarni katastrofi v Spodnjih Jablanah, kjer je 20. avgusta pogorelo 6 posestnikov in se nastala škoda cenila nad 300.000 Din. Požiga je osumljen neki P. A. iz Spodnjih Jablan, ki je o priliki požara javil orožnikom, da je videl pred izbruhom požara dve luči tik ob gospodarskem poslopju Pečnika Ivana, kjer je ogenj nastal.

Okrašt ga je hotel. Ranžerovič Dragotin iz Moslavine se je zvečer po opravljeni kupčiji šel krepčat v neko gostilno. Pridužil se mu je brezposelni delavec Dermelj Franc iz Višnje gore. Ko se je najedel in napil na Ranžerovičev račun, mu je za uslugo ponudil prenočišče. Namesto v sobo pa ga je odvedel v mestni park, kjer mu je hotel ukrasti denarnico. Ranžerovič je strgal tatu denarnico iz rok, pri tem pa ga je Dermelj sunil dvakrat z nožem v levo roko. Ves okrvavljen je javil zadevo orožništvu, ki so Dermelja kmalu izsledili skritega v nekem grmu v parku ter so ga izročili sodišču.

Gasilska služba. Od 1. do 8. septembra t. l. imajo gasilsko službo sledeči gasilci: vodnik Močnik Stefan, rojnik Merc Ivan, gasilci Kuhar Anton, Pfeifer Andrej, Dokl Alojz, Brunčič Franc in Zamuda Alojz. Reševalno službo pa: Sofer Omulec Ivan, rojnik Runovo Franc, gasilci Hoiker Albert in Spat Avgust. — Lekarniško nočno službo ima lekarna pri »Zomoru« mr. ph. Rudolf Molitor.

Požarov noče biti konca. Dan za dnevom se vrstijo požari v tuk. okolici, posebno pogosti pa so na Dravskem polju ter vse kaže, da so na delu brezvestni požigalci. — V torek je nastal požar ob štirih zjutraj pri posestniku Rodošku Antonu iz Zlatoličja ter mu je do tal pogorelo gospodarsko poslopje, vsa krma, poljski pridelek in inventar. Plameni so pokončali tudi 90 korov, dočim so živino rešili prav v zadnjem trenutku. Rodošek je utrpel okrog 18.000 Din škodo, ki pa je krita z zavarovalnino le za 5000 Din. Požar se je razširil tudi na poslopje Goloba Antona, kateremu je tudi zgorelo gospodarsko poslopje, del inventarja ter krma in žito, tako da trpi 15.000 Din škodo, dočim je imel poslopje zavarovano le za Din 10.000.—.

Litopon „TITANIK“

originalno 30odstotno blago, odporno proti svetlobi, v vseh lastnostih popolnoma odgovarjajoče najboljšim svetovnim tujim izdelkom (nizozemskim in nemškim)

Cinkovo bello „BRILJANT“

vseh vrst: zlat, srebrn, bel, zelen, rdeč in siv pečat, priznan doma in v tujini že celo vrsto let kot prvovrsten domač proizvod, ki je v vsem enak, tudi najboljšim tujim izdelkom

Dobi se v vseh trgovinah za barve po vsej Jugoslaviji!

Velik nov slovenski roman

Robert grof Barbo: Bela krogla

Original je sicer napisan nemško, ker grofu Barbu ni bilo dano, da bi se bil šolal v slovenskih šolah. Le dva slovenska inštruktorja je imel in eden med njimi je sedanji senator dr. Drago Marušič. Na avtorjevo željo ni izšel roman v nemščini, ker je duh njegov popolnoma naš in slovenski. Domači kraji so v njem, ki jih vsi spoznamo za okolico Barbovega gradu Rakovnika pri št. Rupertu na Dolenjskem, Dobrovo pa takoj za prijazni naš Mokronog. Vse osebe so žive in resnične, saj ni nobenega grofa in plemiča, še manj pa slovenskega malomeščana in ljubljanskega tovarnarja ter slovenskega profesorja, zdravnika in uradnika ustvarila domišljija. Roman je doživljen in vse njegovo dejanje po računu znanega našega literarnega zgodovinarja traja le 11 dni, dogaja se pa pred nekaj leti in že po prevratu. Roman je ljubaven in poln njene ljubezni, ki je pa tudi v naj-

večjem ognju v brzadah viteštva. Poetično je delo in so cela poglavja v ritmu in verzih. Slika nam življenje na naših gradovih, ko gre za agrarno reformo in se plemstvo ne zaveda usodne važnosti tega vprašanja. Naš kmet je idealiziran v modrija in vidca skoraj iz preštarih poganskih časov. Obdelani so skoraj vsi stanovi, da je roman resnična slika pravkar minule dobe. Seveda so tudi politični nazori vmes, ki jih avtor z grofom Čergom prav nič ne skriva.

Ime »Bela krogla« je vzeto iz rulete, saj pravi Berg, da je to zadnje podrobnosti fatalist: »Po mojem mišljenju je celo naše življenje v bitje naprej določeno.«

Uvodu nam rutinirani prevajalec 324 strani obsegajočega romana dr. Janko Tavzes predstavlja avtorja s kratkim življenjepisom in zgodovino njegovega rodu. Zgodovinarji glavnega renesančnega pa-

peža Pavla II. Barba razvijajo njegov rod prav od cesarja Neronu. Že četrto tisočletje pred Habsburgovci je dož. Pietro Centranigo Barbo nosil hermelin. O Habsburgovcih pa v gradovih Barbov ni bilo dobro govoriti zlasti zaradi podlosti cesarja Franca Jožefa napram nacionalnim Madžarom in Srbom. Oče avtorjeve matere, potomec prastarega hrvatskega plemstva Janoš Vidac, je bil l. 1848. kot član direktorija petorice obsojen na smrt zaradi mladosti pa pomilostil, njegovega tasta Czernusa so pa Avstrijci obesili, čeprav je Franc Jožef nacionalistom s cesarsko besedo, dano ruskemu carju, zagotovil svobodo. O Francu Barbu, ki je bil med osrednjimi osebnostmi Trubarjeve slovenske cerkve, čitajte več v »Trubarjevem zborniku«, na velesojmu si pa ogledite top tega kapetana Reke! To pa itak vemo, da je bil pisatelj ded nepremakljiv Slovenec, ki njegov duh veje tudi z vsake strani romana njegovega vnuka.

Ante Gaber.

Letalsko kolo

V četrtek 29. pr. m. ob 18. uri 10 minut se je posrečil na letališču Rebstock pri Frankfurtu n. M. prvi polet s človeškim pogonom. Polet je nadziral posebna kontrolna oblast, ki so jo sestavljali najzanesljivejši piloti v prisotnosti posebnih poslancev politehnične družbe v Frankfurtu n. M.

Z odobrenjem najvišje letalske sportne komisije državnega letalskega vodje v Berlinu je politehnična družba v Frankfurtu razpisala nagrado 500 mark onemu, ki bi prvi preletel brez prestanka in z uporabo lastne človeške sile pol kilometra dolgo progo.

Pri prvem startu je pilot preletel progo 195 m v višini 1 metra. Prisotni so lahko osebno opazovali, kako je pilot poganjal propeler. Naslednji polet je bil v petek 30. avgusta ob 7.45. Pri tem poletu je pilot preletel progo 235 m tudi v višini 1 m. Pilot je lastnik letala in ima posebno letalsko licenco »C«. Piše se Dünnbeil. Letalo sta konstruirala inž. Haeseler in Bilingier. Letalo je konstruirano tako, da pilot goni z obema nogama propeler, kakor pri kolesu.

Poskusi se bodo še nadaljevali. Čeravno doseženi rezultati niso izpolnili izredno težkih pogojev, vendar upajo strokovnjaki, da bodo nadaljnji poleti dosegli one rezultate, ki jih predpisuje politehnična družba v Frankfurtu, in bo s tem v letalstvu dosežen dolgoletni cilj, s katerim so se ukvarjali najrazličnejši izumitelji.

Otvoritev slikarske razstave Eda Deržaja

Včeraj dopoldne ob 11. uri je bila v Jakopičevem paviljonu otvoritev slikarske razstave Eda Deržaja. K otvoritvi je prišlo, kakor običajno, tudi precej znanih ljubiteljev umetnosti z željo, da si ogledajo prvo večjo razstavo Eda Deržaja na domačih tleh.

Razstavo je otvoril predsednik mestne občine dr. Vladimir Ravnihar. Poudarjal je, da je mestna občina že večkrat dokazala svoje razumevanje za umetnost, saj se zaveda, da ne gre samo za kulturne zadeve, ampak tudi za socialne.

Marsikatera zvezda bi že obledela, če se ne bi ozirala na načelo »inter arma silent musae« (V vojni umetnost počiva). Zato moramo ohraniti vsak talent, da se ne izgubi. Tako podpira mestna občina naše vseučilišče, narodno gledališče in tudi našo narodno galerijo, ki je ponos našega mesta. Predstavil je nato razstavljalca Eda Deržaja in ga pozval, naj občinstvu razkaže svoja dela. E. Deržaj je nato poudaril, da ni navada slikarja, da bi govoril, ker morajo govoriti njegove slike, vendar čuti dolžnost,

da opiše svojo slikarsko pot. Zahvalil se je vzpodbudi ge. Fanny Copeland, da je razstavil svoja dela na mednarodni razstavi v Londonu, kjer je dosegel lep uspeh, saj je od 4 razstavljenih del prodal 3 slike. Zaključil je z reko: Kdor je poklican, uspe. Nato je razkazal svoja dela, ki jih ima razstavljen v 4 velikih sobah.

Ves belg. narod se bo oklenil vladarja

belgijska kraljevska dvojica

Predsednik vlade Van Zeeland je imel sredi po radiju govor o pokojni belgijski kraljici Astridi. Njegova izjava so napravila na vse poslušalce globok vtis. Dejal je, da se bo zdaj ves belgijski narod še tesneje oklenil svojega vladarskega doma.

Na mrtvaškem odru

Krsto s truplom kraljice Astride so položili na mrtvaški oder v dvorani »Mislecev« v kraljevskem dvoru. Obraz ji je ohranil vse njene črte in je popolnoma normalen, čeprav je zadobila pokojnica hude poškodbe na glavi in ima glavo povezano. Pred mrtvaškim odrom so se zdaj poklonili tisoči in tisoči. Posebno mnogo je žensk z otroci. Nihče se ne more ubraniti solz, ko se zadnjič poslavljajo od svoje ljubljene kraljice.

Kraljica-mati doma

Davi je prišla iz tujine Nj. Vel. kraljica-mati Elizabeta.

Zalovanje na našem dvoru

Radi smrti Nj. Vel. belgijske kraljice Astride 29. t. m. je Nj. kr. Vis. knez-namestnik blagovolil odrediti dvorno žalost, ki bo trajala 15 dni od dne smrti do vključno 12. septembra t. l.

Dobro je odgovoril.

Gospa Smrdokavra pere svojega moža: — Vse vem. Ob 1 ponoči je je našel neki stražnik, ko si objemal kandelaber. — Toda, otrok moj, je je prekinil vrli soprog, — na kandelaber pač ne boš ljubila.

Obrazi iz črnega cesarstva

Tri značilne glave iz Abesinije (od leve proti desni): nosač iz Diré-Davna, star vojščak in učitelj »šole osvobojenih sužnjev«, duhovniški tip inteligentnega Abesinca.

Mussolini pregleduje mobilne oddajne radijske aparate

Posnetek z zadnjih manevrov italijanske armade v bližini Bolzana.

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

To ga je pomirjalo. Dobival je časopise, kakor je ežlel, in našel je v njih primer, ki mu je dal snov za premišljevanje. Mlad angleški vojak je ukradel na bojišču svojemu tovarišu denar iz obleke. Postavili so ga pred vojno sodišče, ga obsodili v smrt in ustrelili v mraku po razsodbi. Če bi bili tega fanta postavili pred civilno sodišče, bi bil obsojen na nekoliko tednov navadne ječe. Njegov primer je bil umor, če so to presojali zdaj in pred tem sodiščem. Toda če bi ga bili takrat zaradi tega postavili pred vojno sodišče, bi bila to le prekršitev subordinacije. Letz je vendar govoril o nekoliko letih trdnjavske ječe. Toda nikoli bi ne bi prišel v ječo, to je dobro vedel. Degradirali bi ga bili ter mu dali možnost, da se rehabilitira. In potem bi mu izpregledali kazen ter mu vrnili častniški čin. Zversko! Bestialno! Toda ali je res ravnal zverinsko? Ni mogel zatajiti, da je občutil do vseh ljudi tudi osebno mrznjo in da je zahrepenel po tem, da bi jim prizadel nekaj zlega. Toda gotovo bi bil premagal ta čisto osebni občutek. Saj se je znal stokrat, tisočkrat ovladati pri raznih zapletljajih; obrnil se je stran in s tem je bila stvar opravljena. Če se takrat ni obrnil stran, je bilo to zato, ker je nad njegovim osebnim občutki plavalo še nekaj, kar je bilo močnejše od njih. To je bila zavest, da mora storiti prav to, kar je potem tudi storil. Če obsodijo trije sodniki nekoga v smrt, je to z vidika humanitete prav za prav tudi zverinsko. In

114

vendar izvrše to ti ljudje povsem mirno, zakaj izpolnjujejo samo svojo dolžnost. Prisiliti koga, da se muči več mesecev s strahom za svoje grlo, to je prav za prav tudi bestialno. Toda navzlic temu je to mučenje po pravu in nikomur ne pride na misel, da bi obdolžil sodnike, da so zakrivali te nepopisne muke.

Ali je on drugače ravnal kot sodniki? Ali ga ni vodilo isto prepričanje, da zaukazuje v imenu skupnosti nekaj neobhodno potrebnega?

Nekoč, po zaslišbi, je poskusil začeti o tem razgovor s preiskovalnim sodnikom.

»Ali je že gotovo, da bom obdolžen umora?« je vprašal.

Sodnik ga je pogledal, kakor da se Bernard norčuje.

»Naravno,« je odgovoril.

»Ali res mislite, da je bil to umor?« je vprašal Bernard.

Sodnik se je nasmehnil in rekel: »Seveda.«

»Čisto navaden, množstven umor?«

»Ne docela množstven umor. Toda menda sploh ni navadnega umora.«

Bernard je zmignil z rameni. »Če bi vi sedeli med sodniki — ali bi glasovali za kazen z mirnim prepričanjem, da ravnate docela prav?«

»Seveda,« je odgovoril sodnik. Potem pa je osupnil, nekolikokrat močno potegnil dim in malo v zadregi dodal: »Zdaj sem razumel, kam ste merili s temi vprašanji. Morda imate nekoliko prav...« Premišljeval je, potem pa zamahnil z roko in tiho rekel: »Toda nič ne pomaga, umor je to bil. Vem, kaj ste hoteli reči. Toda nam ne gre za to, kaj je vodilo roko. Tega ne moremo kaznovati. Toda tudi če bi to kaznovali, bi bilo izven vas. Vaš delež bi ostal. Roko, ki je to storila, bi vsekakor kaznovali.«

Po prihodnji zaslišbi se je sodnik sam vrnil k

temu v dokaz, kako je vrelo v njem. »Razumite,« je rekel Bernardu, »da ste daleko prekoračili dovoljene meje. Nekaj bi se dalo morda zamolčati in nad marsičem zatisniti oči. Toda domoljubje, to ni tako, kakor vi razlagate. Zlorabili ste ga.«

Vendar je bil to samo spor, kako je kdo o tem mislil. Nekdo je lahko čutil domoljubje bolj, nekdo manj. Toda tisti, ki ni nikoli prišel v tak položaj, kakor jaz, si je mislil Bernard, sploh ni mogel soditi, ali more domoljubje doseči tako stopnjo.

3.

Vse to je Bernardu zmerom bolj zgoščevalo mir. V drugi polovici svojega zavora je bil že tako miren, da mu je postajalo dolgočas. Da, sam ni mogel tega verjeti, a čutil je to dolgo. Prosil je za knjige, toda leposlovje ga ni mikalo. Vse to mu je bilo, kakor če pihajo otroci mehurčke iz mila. — Zelo je zahrpepenel po študiju in dal si je poslati v celico pravna predavanja in knjige.

Kakor da bi imelo to kak smisel!...

Imel pa je res dojem, da ima to smisel. Hrepenel je po tem in to je bilo odločilno. Vživel se je v snov tam, kjer je prepenel. To je bil kazenski red. Zmerom se je temu čudil, zdaj pa še bolj. Toliko domislekov, toliko izkušenj, toliko prakse... Pravo in matematika sta res kraljici znanosti. Toda ljudje niso vedeli, kaj bi z njim. Stali so nad njim kakor berači in ker tu ni bilo predhodnega primera, so iskali zanj čisto nemogoče analogije. Izmed ljudi njegovega starega sveta se je stikala z njim pravilno le Sabina, potem še stric in njegov oče. Gospod Astenburk je bil stojično čemeran. Tega, kako se je ta zadeva razvijala, ni mogel razumeti. Ne znal bi si sinovega ravnaja sploh razložiti, če bi ne bilo njegove čudovite formule »v današnjih časih je vse negotovo«.

! Bodočnost ni skrivnost ! Ste rojeni med leti 1859-1919?

Čitatelji in čitateljice tega lista, rojeni med 1859-1919, se iskreno naprošajo, da nujno navedejo svoje ime in natančni datum rojstva. Sijajni astrolog, katerega znanstvena raziskavanja so splošno priznana in obsežno komentirana v vsem tisku, se je odločil, da bo čitateljem in čitateljicam tega lista objavil svoje senzacionalne studije, na podlagi katerih morejo generacije, rojene med 1859 do 1919, zboljšati svojo eksistenco in doseči srečo, zdravje, ljubezen itd. Ta objava je največje važnosti in terudi vsem bralcem in bralkam in bralcem edin-

stveno priliko, da uresniči svoje želje in doseže srečo. Brezpogrešna jasnovidnost grafologije in astrologije Vam bo razjasnila:

1. Vaš značaj, njegove kvalitete, njegove napake,
2. Vaše izgled v ljubezni,
3. Vaše izgled v kupčijah,
4. Vaše izgled v podedovanju,
5. Vašo življenjsko dolgoletje,
6. Vaše prijatelje in Vaše protektorje,
7. Vaše sovražnike, zahrbtnosti, krievne obdolžitve itd.,
8. Potovanje, spremembe bivališča,
9. Zadeve v rodbini,
10. Vse, kar želite zvedeti o loterijskih zadevah.

Navajamo nekaj izmed tisoč zahvalnic, katere prejema ta sijajni znanstvenik iz vseh krajev sveta: »Gospa Irma Schwarz iz Ljubljane se zahvaljuje najpristnejše, ker je v svojih najtežjih finančnih nepravilnostih poslušala njegov nasvet, igrala v loteriji in zadela 150.000 dinarjev.«

Pišite brez odloga, pošljite še danes Vaš rokopis in rojstni datum ter 30 Din kot honorar za Vašo psihoanalizo in horoskop na točno in stalno adresu:

GRAFOLOŠKI BUREAU — CELJE
poštni predal 106.

Členjenemu občinstvu vladno naznanjam, da sem preselil svojo delavnico na Aleksandrovo cesto št. 3 (Selenburgova ul. 7 dvorišče). Obenem se priporočam za vsa tapetniška dela, ki jih bom delal strokovno in po najnižjih dnevni cenah.

Josip Klobčaver
tapetnik in dekorater
LJUBLJANA, Aleksandrova c. 3

ŠTRUKELJ LUDVIK SPLOŠNO ČRKOSLIKARSTVO LJUBLJANA - MIKLOŠIČEVA 16 - DALMATINOVA 10

Ustanovljeno leta 1923
Izdeluje: steklene, pločevinaste, lesene in platnene napisne table, Kovnaste, lesene, steklene, mavčne, celulozne in papirnatne črke. Električne, svetlobne reklame (transparenti), napisi na zid, slikanje državnih grbov itd. Naročila sprejema in izvršuje za vso državo.

Naznanilo!

Členjenemu občinstvu vladno naznanjam
otvoritev popravilnice čevljev
na Miklošičevi cesti št. 36 z 2. septembrom, kjer se bodo tudi oddajali lastni izdelki prvovrstne kvalitete po konkurenčnih cenah. Za obilen obisk se priporoča

JEŽE JANKO

ZAHVALA.

Vsem, ki ste našemu predobremu soprogu in papanu, gospodu

FRANCETU ČIBEJU

pisar, ravnatelju v pokoju

lajšali trpljenje in mu nudili duhovne tolažbe, vsem, ki ste ga zadnjikrat spremlili na zadnji poti, vsem, ki ste darovali lepega cvetja ter vsem njegovim številnim prijateljem in znancem, katerim ni bilo mogoče, da bi ga spremlili na zadnji poti, a so nam izrazili sožalje in so z nami sočustvovali — se najiskrenejše zahvaljujemo. Bog povrni!

Sv. maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 2. septembra t. l. ob 6. uri zjutraj v farni cerkvi sv. Janeza Krstnika v Trnovem.

V Ljubljani, dne 1. septembra 1935.

Žalujoči ostali.

CECILIA BRICELJ

prodaja in preoblikuje vse vrste klobukov. Barvanje in preoblikovanje tudi damskih in moških klobukov — slamnikov
od Din 10 — že naprej. — Najnižje cene!
Gospodsk. ul. 16 LJUBLJANA Vodnikov trg

Ne zamudite prilike in obiščite gostilno

„DVA RIBARA“ ZA SLAMIČEM „DVA RIBARA“

ki Vam pod novim vodstvom nudi izbrana dalmatinska, štajerska in dolenska vina ter izborna domača hrana po najnižjih cenah. Sprejemajo se abonente. Lep senčnat vrt. Ob sredah in petkih sveže morske ribe, v nedeljo ocvrti piščanci. Dnevno sveže pivo. Prostor za balinanje.

POZOR! Na novo je urejena točilnica restavracije Lloyd, Sv. Petra cesta 7. Točijo se kakor do sedaj najboljše dalmatinska vina. Na izbero bodo vse vrste morskih rib.

Toplo se priporoča Ivan Bučar, restavracija Lloyd, Sv. Petra c. 7.

Obiščite SLAMIČ- buffet- restavracijo

Najboljša kuhinja!
Prvovrstne pijače!

ZNIZANE CENE

dvokoles, otroških, igračnih, invalidskih vozičkov, prevoznih trikotnikov, motorjev, šivalnih strojev. — Ceniki franko!
„TRIBUNA“ F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana, Karlovska cesta 4.

Ljudska samopomoč

registrovana pomožna blagajna v Mariboru, Grajski trg 7, Podružnica: Ljubljana, Tyrševa 34.

zavaruje:

a) vse zdrave osebe od 17. do 70. leta za pogrebno od Din 1.000.— do največ Din 10.000.—, b) mladoletne od 1. do 16. leta za doto, ki se izplača z dovršenim 21. letom in sicer od Din 1.000.— do 25.000.—. Ustanovljena l. 1927. Na pogrebninah in podporah izplačali nad 19 milijonov dinarjev. Zahtevajte pristopne izjave zastoj in brezobvezno

ZAUPNIKI se sprejmejo za vsak kraj Dravske banovine.

AVTO - MOTO - RADIO

„AKUMULATOR“

Vam strokovno in poceni popravi, obnovi ter dobavlja nove vseh vrst

Specijalna akumulatorska delavnica
Ljubljana, Celovška c. 14 (Dvorišče levo — Nasproti veleseima)

Členjenemu občinstvu vladno naznanjam

preselitev svoje delavnice za precizno mehaniko

na Tyrševa c. 41

(Nasproti Sv. Krištofa)

Vsa v mojo stroko spadajoča dela izvršujem strokovno, po najnižjih cenah. Priporoča se

Emil Klobčaver, preciz. mehanik
Tyrševa c. 41

Gostilna

»Dalmacija«

v Šiški vas vabi na današnjo domačo zabavo. Velik salon z odrom za vsakovrstne prireditve. Dobra in cenena postrežba. Pridite! Priporoča se Ivan Lasan

Lepa

jabolka

že v zalogi pri

Gospodarski zvezi

Ljubljana, Tyrševa 29

Vso hvalo izrekajo

gospodinj »PERICA« tekočemu pralnemu lugu, ki Vam brez vsakih drugih pripomočkov očisti kuhinjski pod in obenem uniči ves mrčes. — Dobi se pri Vašem trgovcu ali v glavni zalogi:

R. Hafner, Ljubljana VII
Celovška c. 61

Gospo- dinje!

5 do 6 Din Vas stane 1 kg domačega pralnega mila, če ga kuhate z milnim ekstraktom

„RUHA“

po najnovejšem navodilu, ki ga dobiti brezplačno v drogeriji

R. HAFNER
Ljubljana
Celovška cesta 61

Ureditev dolgov

potom sodnih in izvensodnih poravn av.

Nasveti v konkurznih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. — Strokovne knjigovodske revizije, sestava in aprobacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede branilnih vlog in plasiranje istih. — Vsi posli kmečke zaščite.

Edina koncesionirana komercialna pisarna:
LOJZE ZAJC,
Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18

„POLINIT“

zgoščeno polituro imajo mizarji, ki so jo enkrat poizkusili, najraje, ker z isto dosežejo najsijajnejšo polituro pohištva brez utrudljivega dolgotrajnega dela.

„Polinit“ stane 1 kg Din 48.—.

Zaloga R. HAFNER, Ljubljana, Celovška 61
Telefon 35-65

Za mal' d'narja dost' muzke

PLOSCE — GRAMOFONE izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

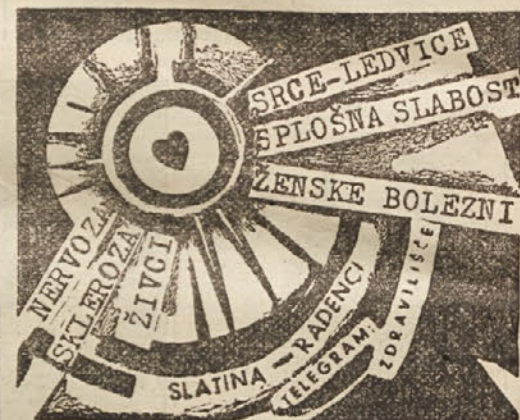
ELEKTROTON
d. z. o. z.
PASAJA NEBOTICNIKA

Naročajte

„Glas
naroda“!

Ali Vaše zdravje in prijeten občutek ni vredno 700'- Din?!

Od 25. avgusta dalje Vas stane 10 dnevno bivanje v Radenci Din 700'— VSE vračunano! Stanovanje, hrana, vse takse, dnevna kopel v znameniti zdravilni vodi „Radenci“, zdravniški pregled, analiza seči, postrežba.

Srce, ledvice, živi, ženske motnje, skleroza, nervoza, obča in spolna slabost. Po 7. dne brezplačni povratek z železnico. Potrdilo se mora vzeti pri odhodni postaji. Vsa navodila in informacije daje radevolje:

KOPALIŠČE SLATINA RADENCI

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pisarna vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu

KUPIM srednjeveliko posestvo v večjem kraju, blizu železniške postaje na Gorenjskem proti takojšnjemu plačilu v gotovini. Ponudbe naj se pošljejo na naslov: Jon Družina, Ponikva ob j. z.

ODDA SE komfortno petosobno stanovanje v sredini mesta s 1. novembrom t. l. Naslov v upravi lista.

ODDA SE komfortno trisobno stanovanje in lokal v sredini mesta s 1. novembrom t. l. Naslov v upravi lista.

TECAJI NEMSCINE v Delavski zbornici: začetniški, nadaljevalni in konverzijski; mladež podnevi, odrasli zvečer. Vpisovanje od pol 7. do 8. zvečer (glavni vhod desno).

KNJIGOVODJA z dolgoletno prakso, perfektno bilancist, išče stalno namestitev. Cenj. ponudbe pod »Natančnost« na ogl. odd. lista.

SOBO, opremljeno, v bližini zmajevega mostu, oddam solidni gospodini. Naslov v upravi lista.

ZGUBIL sem črno listino na Celovski cesti do mitnice. Pošten najditelj naj si obdrži denar, listino z dokumenti naj pa izroči upravi lista.

VLOGO MESTNE HRANILNICE Din 15.000 kupim. Ponudbe pod »Vloga mestnat« na ogl. oddelk lista

LOKAL za tkalsko delavnico v okraju Trnovega iščem. Ponudbe pod »Statvez« na ogl. oddelk lista.

ENO-ALI DVOSTANOVANJSKO HIŠO ob Dolenski cesti pred Laverco kupim. Ponudbe pod hišica na ogl. oddelk lista.

KOMPLETNO KOPALNICO NA PLIN prodam. Ogleda se lahko v popoldanskih urah. Josip Černigoj, Glinška 8.

Posetne karte, vabila, vstopnice itd. najhitreje in najceneje izdeluje

Telefon 25-52

TISKARNA

MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA UL. 23

Lastna knjigovoznica — Rototisk — Umetniški tisk

Nj. Vel. kralju Petru II.

(6. IX. 1923 — 6. IX. 1935)

Poživi Bog naš lepi svet
in Tvojih mladih dvanajst let,
da boš sijal kot sonce iz dalj
in boš vodnik nam, mladi kralj!

Mamice ni več...

Vse belgijsko ljudstvo je obmolnilo v nemi žalosti. Belgijsko vladarsko hišo je zadela nenadoma huda nesreča. Komaj je minilo leto, odkar se je smrtno ponesrečil kralj Albert I., je kakor usoden blisk presunila Belgijo novica, da je dne 29. avgusta nenadoma ugrabila smrt — kraljico Astrido.

Sredi planinske lepote jo je v Švici dohitela smrt, ko se je s svojim možem, kraljem Leopoldom III., z avtomobilom peljala na izlet.

Samo srečno naključje je hotelo, da ni bilo na tem izletu tudi kraljevih otrok. Živeli so sicer s starši v Švici na počitnicah, vendar so se dan pred nesrečo odpeljali domov v Bruselj, glavno mesto Belgije.

Pokojna kraljica Astrida je bila po rodu švedska princesa. Rojena je bila 17.

novembra 1905. v Stockholmu. Po želji njene matere je bila vzgojena tako, da je znala delati vse, kar je gospodinji treba. Kot princesa je morala kuhati, šivati, prati in gospodinjiti. Štiri mesece je morala celo v neki bolnici streči malim otročičem.

Ob taki vzgoji je princesa tudi pozneje kot kraljica vedno čutila s trpečimi in ni nikjer odrekla pomoči in sodelovanja, kadar je bilo treba lajšati trpljenje bližnjemu.

Najstarejša hčerka kraljeve družine,

Svjatoslav: Čevljarček z zvezdami

(Konec)

Sveti Peter je pustil čevljarčka in se spet napotil k vratom. Dostojanstveno in važno je začel praviti vsakemu svetniku, kako mu je nerodno, ker ne ve, kako bi spet spravil zvezde na nebo.

Svetniki so obstali sredi navdušenja. »Saj res, na nebo jih bo treba spraviti.«

»Hvala Bogu!« so vzklile, »zdaj bomo vendar že kmalu doma. Če bi nas še dolgo pestili in se motali od misli do misli, bi bil prej večer in bi kar tukaj sijale vso noč. Potem bi gotovo rekli na zemlji, da je na nebu spet nekaj narobe.«

Petrinček je pa igral in igral, glavo je naslonil na levo ramo in sanjal, kako bo odslej lepo na svetu.

Še preden je doigral pesem do konca, so že vzklili svetniki:

»Že gredo, že gredo!«

Nekje pod oblaki je začumelo in zazvenelo, kakor bi nekdo presekala zrak, prikazali so se železni ptiči in drug za drugim sedali na cesto pred nebeškimi vrati. Bilo jih je čez sto.

Petrinček jih je začuden gledal.

»Kaj takega najbrž nimate na zemlji,« mu je razložil eden izmed svetcev. »To so šele mali, če bi videl velike, bi te vrglo vznak.«

»Zdaj pa pojdemo!« so rekle zvezde. Čevljarček se jim je približal.

»Seveda,« je pritrdil, »z vami pa ne grem. Predaleč je in ne vem, kako bi se vrnil, ko mi je že tukaj dolgčas.«

»Dolgo smo bili skupaj in veliko dobrega si nam storil,« so se zahvaljevale zvezde in se gnetle okoli njega.

»Kaj bi tisto, ljudje so bili žalostni, ker vas ni bilo, pa sem šel po svetu, da bi vas rešil, če ste kam zašle.«

Toda zrakoplovci so priganjali.

»Kaj bi čekali nepotrebne stvari! Mi nimamo toliko časa, da bi vas poslušali. Le hitro!«

Kar nanagloma so se poslovili in zvezde so obljubile čevljarčku, da bodo posebno njemu lepo sijale. Nato so zlezle na železne ptiče in zamahnile zadržni v pozdrav. Ptiči zrakoplovci so zakričali, zatrepotali z železnimi krili, vzdignili se in s šumom odleteli.

»Zdaj so pa doma,« so rekli zadovoljno svetniki, ko so izginili za oblaki, pomignili so prijazno godcu in se počasi vrnili v nebesa.

Godec je ostal sam pred nebeškimi vrati.

»Kaj pa ti?« ga je vprašal nebeški vratar. »Ali se boš vrnil?«

»Ne vem, kaj bi,« je zamišljeno razložil čevljarček. »Zvezde sem pripeljal in nocoj bodo lahko že spet sijale. Na zemlji sem pa nekaj zamudil, pregnali so grofa Bogataja in živijo čisto drugače,

Jožefina Šarlota je stara šele 8 let, prestolonaslednik kraljevič Baudoin pa bo 7. septembra letos dopolnil 5. leto.

Mi, ki nam je lani usoda tako kruto ugrabila iz naše srede viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, tem bolj občutimo udarec, ki je zadela Belgijo. Zato v nemem sočutju poslušamo vest, da se v Belgiji še doslej ni nihče mogel opogumiti in priznati kraljevim sirotam grenke resnice:

»Mamice ni več...«

ne bi jih mogel razumeti. Kar tukaj bi ostal, če bi smel, čeprav se mi zdi dolgočasno.«

»Seveda!« je radostno vzklil nebeški vratar. »Kar ostani! Pomagal mi boš. Imenitno harmoniko imaš, zaigral boš kaj, včasih bova poslušala radio, tudi obiskov bova imela precej. Drugače je res bolj pusto in samotno, zlasti odkar ne hodijo več ljudje v nebesa, pa tega se boš navadil. Tudi dela bova imela zadosti, oba bova krpala, ti čevlje, jaz mreže. Le z menoj!«

In ga je odvedel s seboj.

Tisto noč so spet zasijale zvezde. Ko so jih ljudje ugledali, so se spomnili na muzikanta Petrinčka in so rekli:

»Bog ve, kje se potepa? Tak človek s harmoniko ni nikoli dosti prida.«

Dihaj pravilno!

Počitek v gozdu

To se jima mudi!

Marjana Željeznova-Kokalj:

Junaka Tan in Tin

Striček Kosmatin ni prav razumel ščinkavčka. Postavil se je na zadnje noge. Iz navade je pogodrnjal in vprašal Tana: »Kaj iščeta tu?«

»Po svetu sva namenjena. Rada bi videla živo sovo!« je dejal Tan.

»Sove letajo samo ponoči. Zvečer se je oglasila v mojem brlogu. V bližini gnezdi najmanj dvajset sov!«

Lepo so se poklonili stričku in nadaljevali pot. Zaslišali so trkanje. Tin je prijel prestrašen Tana za roko, rekoč: »Tan, bojim se... Morda je čarovnica!«

Ščinkavček se je ozrl in dejal veselo: »Pri nas ni čarovnic... Natolkač je detelj...«

Glej, po deblu je plezal rdečeglavček in pridno trkal. Ko je zapazil dečka, je prestal z delom in vprašal: »Kam, gospodka?«

Tan se je razkoračil in odvrnil: »Nisva gospodka! Junaka sva in ime nama je Tan in Tin!«

Detelj se je urno spustil na najnižjo vejo.

Kako imenitno plezaš!« se je čudil Tin.

»Imenitno, kajpak!« je odgovoril detelj in bil v hipu na vrhu drevesa. Od tod je zaklical: »Pa poizkusite še vi trije!«

Tan in Tin si nista dala dvakrat reči. Plezala sta počasi, toda vztrajno.

Ščinkavček je ostal iz previdnosti na mehkem mahu in se držal zelo dostojanstveno.

»Glej!« je zavpil Tan, »gnezdo veve-ric!«

Tin se je podvizal in že sta gladila malčke, ki so hitro prestali strah in ljubeznivo gledali dečka.

Nepričakovano je skočila mamica veve-ric v gnezdo in zaprosila: »Ne vzemita mi otročkov!«

»Saj jih ne bova«, sta dejala Tan in Tin in se poslovila.

Nadaljevali so pot in prišli do bistrega potoka. Zajela sta si v dlan vodice in

si pogasila žejo. Ribice so švigale sem in tja. Pogostila sta jih z drobtinicami.

Priplavala je velika riba in žalostno vprašala: »Ali nista videla na bregu mojega sinka Bliska?«

»Ne«, sta se oglasila Tan in Tin in solze so jima silile v oči. Žalostna riba se jima je neznansko smilila.

»Bova pogledala v trsju«, je odvrnil Tin in že sta ga začela iskati.

V mlakuži se je premetaval Blisk. Hitro sta ga prišla in spustila v potok.

Kako je poskočila radostno njegova mati. »Hvaležna vama bom vedno«, je še rekla in izginila z Bliskom v tolmunu.

»Ej junaka, pohiteti moramo«, je dejal ščinkavček. »Nočilo se bo kmalu, jaz pa ponoči ne vidim!«

In ubrali so jo hitreje proti stričkovemu brlogu.

Zaslišali so pritajeno zdihovanje in ustavili korak. Mlada breza je zdihovala. Veter ji je bil odlomil vrh.

»Izrujta me!« je zaprosila dečka. »Tako težko umiram!«

Junakoma se je zasmilila uboga breza. Obstopila sta jo in ji dvignila nalomljen vrh. »Zakaj bi umrla še tako mlada«, je dejal Tan.

»Če se enkrat umre, se nikoli več ne vidi sončka!« je dodal Tin.

Tan je vzel iz žepa robček. Tin je držal vrh, Tan ga je pa obvezal.

»No, pa zdravo!« sta se poslovila dečka. — »Hvala!« je zaklicala breza za njima.

Velike sence so se že valile po tleh. Prižgale so se kresničke. Ščinkavček se je ustavil in rekel: »Ne vem več poti!«

»Kaj bo z nama?« je zaskrbelo Tana in Tina.

Kresničke so ju slišale, ju obkolile in dejale: »Posvetile vama bomo. Kam sta namenjena?«

K stričku Kosmatinu v goste!« je odgovoril ščinkavček.

»Tja pa ne znamo poti«, so odvrnile v skrbih kresničke.

»Kaj bo zdaj?« sta zaihtela junaka.

»Intenje je zaslišal velik nočni metulj in dejal: »Popeljem vaju pa jaz k stričku!« In že je zletel pred junaka.

»Me vama bomo pa svetile«, so dejale kresničke. Tri so letele takoj za metuljem, druge pa okoli obeh junakov. Iz grmovja je drobno petje.

»Kdo poje tako pozno?« sta vprašala Tan in Tin.

»To je slavček«, je pojasnil ščinkavček.

Junaka sta se ustavila in pozdravila slavčka.

»Pa pojdem še jaz z vama!« je menil. Pel vama bom, da vama bo krajši čas.«

Zletel je Tinu na ramo in žvrgolel.

Ščinkavček se je pa vsedel Tanu na ramo in zadremal.

Dolga je bila pot, gozd je dremal. Na zadnje so le dospeli do stričkovega brloga. Striček je prijazno sprejel goste. (Dalje.)

Marjana Željeznova-Kokalj:

Hlaček gostuje

Hlaček svoj praznuje danes rojstni dan, je povabil krog izbran, z njim gostuje, se raduje.

Glej, medvedek je pri kuži, mucka se lepo obnaša in se z račko druži.

Hlaček jih gosti in s skrbjo jih vpraša, če je dobra mlečna kaša, če so sladke hruške rdeče, če so rožice dehteče...

Gostje nemo tu sede in prijazno se drže. Hlaček vse pogladi, saj imajo vsi se radi, kajti vdane so igravke in zato jim zdaj odkrije, srečo, ki najlepše sije — svoje prve hlačke.

Mama že skrbi za zimo

Drago Bajt:

0 soncu in lepi Marjetici

Nekdaj na svetu ni bilo noči. Zlato sonce je bilo kot pripeto na nebu in je sipalo na svet svetlobo in toploto. Bili so sicer takrat tudi oblaki, ki pa so

močno spoštovali sonce. Ko je bil zemlji potreben dež, so se razvrstili tako, da so pustili za sonce linico, skozi katero je svetilo in jo ogrevalo.

Tedaj je vladal v deželi kralj Mogočnik. Imel je pametno in lepo hčerko Marjetico. Bila je v srečo in ponos očetu, ki ji je izpolnil vsako, še tako veliko in včasih tudi neumno željo. Mogočnikova oblast in bajno bogastvo sta mu omogočala vse. Marjetica je sama dejala: »Očka, prosim to in to!« in njeni želji je bilo ustrezno.

Skoraj pa bi se bilo primerilo, da Mogočnik ne bi mogel ustreči želji svoje ljubljene. Z bogatimi darovi je tako razvabil Marjetico, da nazadnje ni bilo več stvari, ki bi si jo še lahko želela. Radi tega je Marjetica nenadoma zbolela.

Nekega dne je kralj Mogočnik zalotil Marjetico, ko je slonela ob oknu in jokala. Ves v skrbeh jo je vprašal: »Marjetica, sreča moja, kaj pomenijo solze v tvojih očeh?«

Kraljična pa je jokaje odgovorila:

»Očka, bolna sem, hudo bolna. Tu v srcu in duši mi je tako hudo, da moram jokati...«

Mogočnik se je zbal, da mu Marjetica umre. Poklical je v deželo najznamenitejše zdravnike in čarodeje. Iz ugibanj so končno učeniki moške ugotovili, da tare kraljično huda bolezen, ki se ji pravi hrepenenje. Svetovali so Mogočniku, naj pri kraljični poišče, po čem hrepeni. In česar si kraljična želi, je treba izpolniti, sicer bo umrla.

V dolgem razgovoru in po ovinkih je Mogočnik zvedel, po čem hrepeni Marjetica, ko mu je dejala:

»Očka, kar poželim — imam. Vsega

pa še vendar ne... Hotela bi, da bi bilo sonce moje...«

Mogočniku se je zmračilo lice. Želja je bila velika in ji je bilo res težko ustreči. Vendar je še tisti dan izdal ukaz, naj z neba snamejo sonce in ga zapro v posebej za to določeno palačo. Z debelimi vrvmi in škripci so spravili sonce z neba. Odslej je Marjetica vedno bila s soncem in ji je odleglo. Ni je več mučilo hrepenenje.

Radi tega je nastal v deželi upor. Ker ni bilo sonca, polja niso več rodila. — Mrzlo je bilo. Ljudje so morali pričeti uporabljati svetilke, kar je mnogo veljalo. Zato so zahtevali, da naj se sonce vrne na nebo.

Kralj Mogočnik, ki je sam uvidel, da ne more biti dežela brez sonca, ni vedel pomoči. Bal se je, da mu umre hčerka, ko ne bi imela več sonca pri sebi. Zato je prepustil rešitev spora svojim modrim ministrom, ki so po dolgi posvetovanjih odločili tako, da je bilo ustrezno kraljični in narodu. Tako so rekli: »Naj bo sonce pol dne na nebu, pol pa pri kraljični Marjetici. S to rešitvijo so bili res vsi zadovoljni in je bilo sonce odslej pol dne na nebu, pol pa pri kraljični Marjetici.

Dolgo, dolgo je od takrat. Umrl je kralj Mogočnik in tudi Marjetico je pobrala smrt. Dežela, kjer se je to zgodilo, pa je ostala. Tudi sonce je ostalo, ki se še danes iz navade podaja za polovico dne v svojo palačo. Vidite, prav takrat je pri nas ona polovica dneva, ki ji pravimo — noč.

Kdor tej zgodbi ne verjame, naj vpraša sonce. Če mu ne odgovori, mu bo nemara vsaj pomežiknilo. In to je tudi nekaj, ali ne?

Kovačnica v gori

Palčki (razburjeno):

Kaj sta res naša kovača kovala tako nesrečo in tako gorje?

I. palček:

Tega ne kujeta naša kovača, ker palčki pač nimamo take moči, druga usoda oblake obrača, da sonce nam sije, nas strela plaši!

Pok (prihiti iz gozda): Se ni še vrnil bratec Pik?

Palčka-stražarja: Še ne.

Pok: So žalik-žene že prišle? (Palčki hite k izhodu.)

Palčki stražarji:

Po gozdu dve sta prej hodili in o nesreči govorili.

Pok: Se mi je zdelo, da že veste... Če pride Pik, mu povejte, da sem šel Tihi in Živi naproti. (Hoče oditi.)

2. palček: Pravkar odšli sta tod po poti. (Pokaže v gozd.)

Pok: Kaj pa Lomač? Je kaj lomastil tod?

I. palček: Gornji mož? Še tega bi nam bilo treba! Mrcin naj hodi, koder hoče, le k nam si ga nikoli ne želimo.

Pok: Nikar se preveč ne huduj! Lomač nam lahko marsikaj pove, ker mnogo ve. Če pride, naj kar v kovačnici počaka.

Palčki (razburjeno):

Od kdaj je neki šega taka, da k nam bi hodil ta grdun?

Pok: Saj pravim, da se ne jezite! Na vasi, kjer je večraj strela zanetila požar, je zgorela tudi kočna vdova Petrinke.

2. palček (sočutno-radovedno):

Oh, tista mala, od koder je Anže doma in lepa Zala?

Pok (prikima): Tja sta zmeraj zahajali žalik-ženi Tiha in Živa kakor domov...

1. palček: Poznal sem tudi jaz ta gostoljubni krov.

2. palček: Jaz tudi! Joj, ni še dolgo tega, odkar sem v tisti hiši mleko pil. (Palčki z nemimi kretnjami pripovedujejo, kako so bili tudi sami deležni enake dobrote.) (Dalje.)

Na razstavi kaktej

Če opica dobi klobuk

Mali pri teti

ZELOD IN BUČA
(Po berilu.)

I.

Popotnik počival pod hrastom lepó,
z glavó odkimaval, govoril takó:

II.

»Zakaj bučevina sad velik rodi,
a s hrasta visokega želod visi?«

III.

V tem veter zapihal in hrast zamajal,
na nosu se potnika želod razklal.

IV.

Popotnik vesel je zahvalil Boga,
da mesto želoda — ni buča bila. —

V.

Vse božja je roka storila lepo
in naša je pamet učila ne bo.

Milivoj Mohar,
gimnazijec v Mariboru.

MOJA TETA

Letos bo tri leta, odkar mi je umrla moja dobra tetka. Imela je grozovito živčno bolezen, ki jo je mučila celih 9 let. Če se spomnim nanjo, mi je tako težko pri srcu, da se mi ulijejo solze kot na dan njene smrti. Kadar sva šla skupaj v mesto, mi je vedno kupila sladkarij, poleti pa sladoleda. Ko sem začel hoditi v šolo, sem si zaželel lepih knjig. Vsako željo mi je izpolnila. Kadar je šla v mesto brez mene, se ni nikoli vrnila praznih rok. Službovala je v Vuženici kot učiteljica. Sem je prihajala samo ob nedeljah in praznikih in o velikih počitnicah. Takrat sem bil kaj razigrane volje! Včasih sva se malo prerekala, skupil pa sem kakšno tudi prav zares. — Pa vendar sva se takoj pobotala. — Prav tisti dan, ko sva se zadnjič videla, mi je bilo tako slabo, da sem moral leči v posteljo. Ko se je poslavljala od mene in odšla, sem bridko zajokal in se nisem mogel pomiriti več ur, kakor da bi vedel, da sem jo videl zadnjikrat. Kako hitro je morala zatisniti tiste blage oči, ki sem jih tolikokrat poljubil! Posebno takrat, ko je prišla in me obdarovala, nisem

vedel, kako naj se ji zahvalim. Ko je umrla, je imela ravno 10 let službe. V mojem srcu ostane za večno. Nikoli ne bom pozabil dobre blage tetke Zlatke!

Danilo Serajnik,
V. razr. osnovne šole v Mariboru.

Ljuba teta Meta!

Danes ti pišem prvič. Vsako nedeljo nestrpnost pričakujem Tvoj list, ki ga preberem od prve do zadnje strani. Tudi zadnjo številko sem dobro prebrala, posebno mi je ugajala »Skrivna pesem od nekod«. Rekla sem, da jo moram rešiti. Evo, glej jo, mislim, da je prava. Upam, da ne boš mojega pisma vrgla v koš, ampak da me boš nagradila z lepo knjigo, do katerih imam veliko veselje. Prav lepo te pozdravlja

Keržar Tinka, Kamnik.

Ljuba Tinka!

Kakor vidiš, Te nisem vrgla v koš. Takih pridnih deklic sploh ne devam v koš. Veš, sem tisto požrešno reč poklonila nekemu fantu, ki tam iz kamniškega kota od nekod nosi preste k nam v uredništvo.

Glede koša si torej lahko brez skrbi. Za pozdrav ti pa pošiljam knjigo »Kralj Peter I. Osvoboditelj«. Oglasi se spet kmalu!

Te lepo pozdravlja
teta Meta.

Draga teta Meta!

Že dalj časa čitam tvoj kotichek »Glas slovenskih otrok«. Zelo mi ugaja. Najrajši rešujem uganke. Tu Ti prilagam že eno. Večkrat sem Ti že mislila pisati, pa sem se vedno skesala.

Veš, teta, jaz imam zelo rada živali. Imeli smo zelo lepega kuža, sedaj smo ga pa oddali. Pa sem čitala, da imaš papigico, pa si jo že dvema poslala. Ali imaš še kakšno? Pošlji mi jo kar po avtobusu Ljubljana—Kamnik. Odda naj jo pa pri šoli v Jaršah. Tam ga bom čakala. Kletko ti bom pa že poslala. Sedaj pa končam. Ko dobim papigico, bom takoj odpisala.

Prav lepo Te pozdravlja
Betka Škofic, učenka v Jaršah.

Draga Betka!

Pa naj bo, če mora biti! Pošlji po avtobusu kletko, da Ti lahko pošljem papigico.

Upam, da boš imela obilo veselja z njo. Uganko si prav rešila, pa tudi Tvoja pesem je prav zabavna. Ko bi imela malo več prostora v listu, bi jo objavila. Sicer pa mislim, da tudi velja, ko sem jo prečitala jaz.

Ko mi boš drugič spet hotela pisati, si ne smeš nič več premisliti, ampak kar pero v roke in piši.

Lepo Te pozdravlja teta Meta.

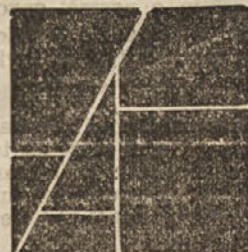
Dve uganki

Vsak ga gleda, ko stoji,
vsak imeti ga želi,
ko pa ta spusti se v dir,
noben ne vjame ga hudir.

Sto je lučic zagorelo,
sto ljudi je sem prispelo,
jedli in pa pili so,
a tam dece ni bilo.

REŠITVE UGANK

Kvadrat

Številnica: 1. sokol, 2. kolos, 3. lotos, 4. kolar, 5. tarok.

SKRIVNA PESEM OD NEKOD

Naslov je: Ciklamen

V gozdu pod borčki cveteli so korčki s cvetki ko vrčki in z listki ko srčki. Zorka vesela je k borčkom prispela, vrčke in srčke še s sabo je vzela. D'jani v zamenjo so v vazo stekleno, dano v podlago blago jim drago. V čisti so vodki in v beli posodki, v beli posodki so celi gospodki. Korček pozdravi te s prečo po na glavi, sklanja nad lončkom se s finim poklončkom. Josip Jurca.